

แนวทางปฏิบัติ

เพื่อธำรงจริยธรรมวิชาชีพการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

.....

ด้วยองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ได้ประกาศใช้ข้อบังคับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

เพื่อให้การผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐาน ถูกต้อง และ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ (ตามข้อ ๑๖) ของข้อบังคับดังกล่าว คณะกรรมการนโยบายจึงมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๒ ให้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อธำรงจริยธรรมวิชาชีพการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ ๑. แนวทางปฏิบัตินี้ คือคู่มือการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการ ตามข้อบังคับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒. ผู้บริหาร พนักงาน และ ผู้ปฏิบัติงาน สามารถเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน ด้านการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยคณะกรรมการ นโยบายจะคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ตามหลักการและสาระของข้อบังคับจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการขององค์กร

ข้อ ๓. ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และ ผู้บริหารองค์กรทุกระดับ ที่มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการผ่านสื่อทุกประเภทขององค์กร คือผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลตนเอง และผู้ได้บังคับบัญชาให้นำแนวทางปฏิบัติงานการผลิต

๒
การจัดการและการเผยแพร่รายการนี้ ไปใช้ เพื่อ ประ ส ท ธิ ธิ ภา พ ใน การ ทำ งาน
ประ ส ท ธิ ผล ของ รายการ และ การ เผย แพร่

สาระสำคัญของประกาศแนวทางปฏิบัติเพื่อธำรงจริยธรรมวิชาชีพการผลิต การจัดหา
และการเผยแพร่รายการ ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ หลักการสำคัญของสื่อเพื่อสาธารณะ

ส่วนที่ ๒ แนวทางปฏิบัติงานด้านการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการ

ส่วนที่ ๑ หลักการสำคัญของสื่อเพื่อสาธารณะ

(๑) **ความทั่วถึง (Universality)** สื่อสาธารณะต้องดำเนินการเพื่อประชาชนทั้งประเทศ
ต้องพยายามเข้าถึงทุกคน หรือสื่อสาธารณะต้อง “ถูกใช้” โดยคนจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
เพื่อ ค ว า ม เ ส ม อ ภา ค
ความเป็นประชาธิปไตยที่พลเมืองทุกคนอยู่บนฐานข้อมูลข่าวสารเดียวกันอย่างไม่แบ่งแยกสถานะทางสังคมห
หรือรายได้

(๒) **ความหลากหลาย (Diversity)** สื่อสาธารณะต้องมีความหลากหลาย
อย่างน้อยที่สุดในด้านประเภทของรายการ ผู้ชมผู้ฟังกลุ่มเป้าหมาย และเนื้อหารวมทั้งประเด็นถกเถียง
ทั้ง หมาย รวมถึง กลุ่ม ผู้ ผลิต อี ษ ระ ที่ หลาก หลาย ไม่ผูกขาดกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
แต่เปิดโอกาสอย่างกว้างขวางในการเข้าถึง เข้าร่วมงาน เข้าร่วมเรียนรู้ ร่วมพัฒนารายการ
สื่อสาธารณะต้องตอบสนองความสนใจของสาธารณะที่หลากหลาย โดยนำเสนอรายการหลากหลายประเภท
ที่แต่ละรายการอาจตอบสนองกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มที่มีความคาดหวัง ความต้องการ
และลักษณะการรับสื่อที่ต่างกัน

(๓) **ความเป็นอิสระ (Independence)** องค์การเพื่อสื่อสาธารณะต้องมีความเป็นอิสระ
มี ที่ มา ข อ ง ร า ย ได้ ที่ ป ระ ก ัน ค ว า ม เ ป น อ อิสระ จ า ก รั ฐ และ ทู น ฐ ร กิ จ
และต้องสร้างหรือพัฒนาความยั่งยืนของความเป็นอิสระด้วยการได้รับการสนับสนุนจากสาธารณะหรือประชา
ชน ผู้ผลิตสื่อสาธารณะต้องมีเสรีภาพ และความเป็นอิสระด้วยจริยธรรมวิชาชีพและความรับผิดชอบต่อสังคม
สื่อสาธารณะต้องเป็นเวทีกลางสำหรับการแสดงความคิดเห็นที่เป็นอิสระ เป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
ความคิดเห็นและข้อวิจารณ์ที่แตกต่างกัน และต้องสร้างการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารที่เสรี
อันเป็นหลักการสำคัญของการเคารพสิทธิมนุษยชนของสังคมประชาธิปไตย

(๔) **การปกป้องสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิมนุษยชน (Human Rights Protection)**
สื่อสาธารณะต้องเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและครอบครัว

เว้นเสียแต่ความจำเป็นเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของมหาชนส่วนใหญ่
ต้องคำนึงถึงและถือปฏิบัติในหลักการสิทธิมนุษยชนในทุกขั้นตอนการทำงาน และในการผลิตรายการต่าง ๆ

(๕) **ความแตกต่างเฉพาะตัว (Distinctiveness)**

สื่อสาธารณะต้องมีความแตกต่างที่โดดเด่นด้วยคุณลักษณะของรายการที่มีมาตรฐานและรสนิยม
เนื้อหารายการต้องแตกต่างจากสื่ออื่นจนทำให้ผู้ชมผู้ฟังสามารถแยกแยะได้ในความแตกต่างของคุณภาพ
คุณค่า จุดยืน และลักษณะเฉพาะของสื่อสาธารณะ
โจทย์ของสื่อสาธารณะจึงมิใช่แค่การผลิตรายการที่สื่ออื่นไม่สนใจผลิต
แต่ควรมีทั้งยุทธศาสตร์และจุดมุ่งหมายเพื่อสังคม
มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่สร้างความแตกต่างทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการนำเสนอ มี

มาตรฐานตามหลักการแห่งวิชาชีพ มีรสนิยม มีความสุภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับธรรมเนียมปฏิบัติ
บรรทัดฐานและค่านิยมของชุมชนสังคมนั้นๆ ผู้ผลิตสื่อสาธารณะต้องเป็นผู้นำในการพัฒนารายการต้นแบบ

(๖) **ความมีส่วนร่วม (Participation)**

เป็นคุณลักษณะสำคัญของสื่อที่ยึดค่านิยมประชาธิปไตยทั้งในกระบวนการและเป้าหมายการทำงาน
การมีส่วนร่วมในระดับผู้ปฏิบัติงาน คือ วัฒนธรรมการทำงานด้านรายการที่มีการปรึกษาหารือ ระดมความคิด
ร่วมกัน พัฒนา และประเมินคุณภาพคุณค่า
ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าใช้จ่ายในการทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ ส่วนการมีส่วนร่วมกับสังคม คือ
การเปิดโอกาสให้สังคมอันหมายถึงผู้รับสื่อที่เป็นปัจเจกและกลุ่มทางสังคมต่างๆ ได้มีช่องทางในการแสดงคว
มคิดเห็น ความต้องการ ข้อเสนอแนะ ไปจนถึงการร้องเรียนเมื่อเห็นว่าองค์การปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง
ไม่เป็นไปตามพันธกิจ และจริยธรรม รวมทั้งการเปิดโอกาสแก่ผู้ผลิตรายการอิสระภาคเอกชน
และภาคประชาสังคมในการผลิตและเผยแพร่รายการด้วย

(๗) **การพัฒนา (Development)** การผลิต การจัดหา และการเผยแพร่สื่อเพื่อบริการสาธารณะ
มีเป้าหมายในการพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพ ส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย สิทธิ
เสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมการยอมรับซึ่งกันและกันในความเป็นพหุสังคม
เปิดพื้นที่ให้ผู้ด้อยสิทธิไร้เสียงของสังคม ส่งเสริมความเข้าใจและเกื้อกูลกันของสมาชิกในสังคม
สื่อสาธารณะต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการทำงานของบุคลากรองค์กรและผู้ร่วมผลิตรายการอย่างต่อเนื่อง
อันจะทำให้รายการหรือผลผลิตขององค์กรได้รับการยอมรับ และ เชื่อถือจากสังคม
ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

(๘) **ความเชื่อถือและไว้วางใจได้ (Credibility)** สื่อสาธารณะต้องสร้างความน่าเชื่อถือ
ความไว้วางใจจากสังคม ซึ่งเป็นผลจากการทำงานที่ยึดหลักจริยธรรมวิชาชีพและความรับผิดชอบต่อสังคม
การรายงานข่าวและการนำเสนอรายการอย่างคำนึงถึงความถูกต้อง เทียบตรงตามข้อเท็จจริง

ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ไม่ฝักใฝ่ถือข้าง ไม่ลำเอียง ไม่มียอคติ เนื้อหารายการที่น่าเสนอต้องมีทั้งความกว้างหรือรอบด้าน และความลุ่มลึก ไม่รายงานหรือนำเสนอรายการอย่างตื้นๆ ง่าย ๆ หรือรวบรัดเกินไป ต้องให้ผู้ชมผู้ฟังได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอกับความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน รายการต้องสะท้อนสภาพความเป็นจริงของสังคมระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยรักษาสมดุลให้เหมาะสม

นอกจากการสร้าง ความเชื่อถือและไว้วางใจได้จากการทำงานด้วยคุณภาพ มีทักษะ จรรยาบรรณวิชาชีพ และความรับผิดชอบ ต่อสังคม แล้ว สื่อสาธารณะยังต้องมีการกำหนดกลไกหรือวิธีการให้ผู้ชมผู้ฟังมีโอกาสให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อการให้บริการและการนำเสนอรายการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ที่สำคัญต้องมีการรวบรวมเสียงสะท้อนของผู้ชมผู้ฟัง แล้วนำเสนอต่อสื่อสาธารณะ เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงการทำงานการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการ

(๕) ปราศจากประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

ผู้ทำงานสื่อสาธารณะต้องไม่ทำให้เกิดความเคลือบแคลงว่าปฏิบัติหน้าที่โดยแอบแฝงประโยชน์เฉพาะตน ครอบครัวหรือพวกพ้อง ประโยชน์ดังกล่าวนี้มีได้หมายถึงเฉพาะรายได้หรือทรัพย์สินเงินทองเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการรายงานหรือการนำเสนอรายการที่สนับสนุนการได้เปรียบของกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มกดดัน กลุ่มการเมือง รวมไปถึงการรับของขวัญ ของแถม

ส่วนลด บริการ การให้กู้ยืม อภินันทนาการที่เกินขอบเขตของไมตรีจิต จากบุคคล องค์กร รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพราะการกระทำของบุคลากรทุกระดับไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ย่อมส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อถือและความไว้วางใจของสังคมต่อองค์กร

สื่อสาธารณะต้องสร้างวัฒนธรรมความเป็นองค์กรที่มีคุณธรรมและความซื่อสัตย์(Integrity) มีกลไกการติดตามตรวจสอบ เพื่อมิให้รายการและบุคลากรองค์กร รวมทั้งผู้ผลิตอิสระเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและแอบแฝง ในการนำเสนอสินค้าและบริการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ และ/หรือ ทางการเมือง เช่น การนำเสนอหรือส่งเสริมสินค้า และ/หรือผลิตภัณฑ์ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการปรากฏตัวเพื่อเป็นพิธีกรในกิจกรรมการส่งเสริมการขาย การให้ใช้ชื่อสนับสนุนสินค้า ฯลฯ หรือการกระทำใดที่ส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กร

เพื่อความโปร่งใสในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน องค์กรต้องให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคน โดยเฉพาะผู้ทำงานเกี่ยวกับการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการ เช่น ผู้สื่อข่าว ผู้นำเสนอรายการ

ผู้ผลิตรายกายาร^๕ ทั้งที่เป็นบุคลากรองค์กรและทำงานอิสระ ต้องแจ้งข้อมูลผลประโยชน์ของส่วนตัว และของสมาชิกในครอบครัว ที่อาจส่งผลต่อการทำหน้าที่ในองค์กรสื่อเพื่อสาธารณะหรือ ส.ส.ท.

ส่วนที่ ๒ แนวทางปฏิบัติงานด้านการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการ

ข้อ ๔. แนวทางปฏิบัติเพื่อความถูกต้องเที่ยงตรง

ความถูกต้อง เที่ยงตรง ต่อเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ทั้งในปัจจุบันและในอดีต คือคุณสมบัติสำคัญที่มีผลต่อความเชื่อถือและความศรัทธาของสังคมต่อองค์กร

การเร่งรีบเพื่อชิงตัดหน้าในการเสนอข่าว หรือการรายงาน หรือการผลิตรายการโดยปราศจากความระมัดระวัง ขาดการตรวจสอบอย่างรอบคอบ สร้างความเสี่ยงต่อชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือขององค์กร โดยเฉพาะเมื่อปรากฏภายหลังว่า สิ่งที่น่าเสนอไม่ใช่ความเป็นจริง

แนวทางปฏิบัติ

๔.๑) การนำเสนอข่าว หรือข้อมูล ต้องยึดถือความถูกต้อง ครบถ้วนตามข้อเท็จจริง ทั้งในเนื้อหาในการใช้ภาษา วิธีการหรือรูปแบบการนำเสนอ ทางสื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งสื่ออื่นขององค์กร ต้องไม่หลอกลวงผู้ชมผู้ฟังรวมทั้ง ผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้ร่วมรายการ ต้องพยายามตรวจทานความถูกต้องของข้อมูลและการใช้ภาษากับหน่วยงาน ผู้รู้ ผู้มีอำนาจหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้อง หรือกับแหล่งอ้างอิง และแหล่งข่าวอื่น

๔.๒) ความถูกต้อง เที่ยงตรงในแหล่งข่าว ผู้สื่อข่าวต้องรายงานเหตุการณ์จากที่เห็นกับตาตนเอง และหาข้อมูลด้วยตนเอง ใช้แหล่งข่าวปฐมที่อยู่ในเหตุการณ์ และเป็นแหล่งข่าวที่รู้เห็นเหตุการณ์จริง หรืออยู่ในฐานะที่พุดถึงเรื่องราวนั้นได้อย่างมีน้ำหนัก โดยมีหลักฐานสนับสนุนจริง หลีกเลียงการใช้ข้อมูลจากบุคคลซึ่งรับข้อมูลมาอีกทอดหนึ่ง และ หลีกเลียงการใช้แหล่งข่าวเดียว หรือมีแหล่งข่าวเพียงแหล่งเดียว โดยเฉพาะในข่าวหรือรายงานที่เป็นข้อกล่าวหาที่ร้ายแรง

ผู้ปฏิบัติงานต้องแจ้งต่อผู้ชมผู้ฟังว่าแหล่งข่าวหรือผู้รับเชิญหรือผู้ร่วมรายการเป็นใคร มีตำแหน่งหน้าที่การงานอย่างไร พุดในนามของสถาบัน/องค์กรใด เป็นตัวแทนประโยชน์ของใครหรือกลุ่มใด เพื่อให้ผู้ชมผู้ฟังประเมินได้ว่าจะเชื่อถือบุคคลเหล่านั้นเพียงใด

การเสนอข่าวของสำนักข่าวอื่น หรือการเสนอข้อมูลจากหน่วยงานสากล เช่น องค์กรระหว่างประเทศ หน่วยงานการกุศล องค์กรพัฒนาเอกชน ฯลฯ มารายงานหรือประกอบการรายงาน ต้องเลือกเฉพาะสำนักข่าวที่มีชื่อเสียงและเชื่อถือได้ หน่วยงานภาคเอกชนที่ได้รับการยอมรับ และต้องอ้างอิงถึงนักข่าว หรือแหล่งข้อมูลนั้น ๆ

ควรจัดบันทึกข้อมูลจากแหล่งข่าวและจากการค้นคว้าทุกครั้งในทุกขั้นตอนการทำงาน เพื่อการตรวจสอบได้ในภายหลัง หากเกิดข้อโต้เถียงตามมา โดยเฉพาะการออกอากาศ ข้อกล่าวหาที่เป็นเรื่องร้ายแรง และคณะผู้ปฏิบัติงานที่ร่วมกันรับผิดชอบตกลงที่จะปกปิดแหล่งข่าว

หลีกเลี่ยงการอ้างถึงแหล่งข่าวที่ไม่เปิดเผย เว้นแต่การเปิดเผยนั้นจะก่อให้เกิดอันตรายต่อแหล่งข่าวและ/หรือข่าวนั้นเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างแท้จริง หากไม่เผยแพร่ ประชาชนจะไม่รู้ข้อเท็จจริง และ/หรือเป็นแหล่งข่าวที่ถูกต้อง โดยมีการตรวจสอบหลักฐาน หรือข้อกล่าวหาอย่างต่างๆ จนเป็นที่พอใจ และต้องแจ้งแหล่งข่าวว่าจำเป็นต้องเปิดเผยชื่อแหล่งข่าวกับบรรณาธิการที่เกี่ยวข้อง และฝ่ายกฎหมายขององค์กรก่อนนำออกอากาศ และเมื่อตัดสินใจเผยแพร่ออกอากาศแล้ว ต้องปิดบังหน้าตาแหล่งข่าว รวมทั้งชื่อและที่อยู่ เพื่อความปลอดภัยของแหล่งข่าวและครอบครัว อาจด้วยวิธีการปรับเปลี่ยนเสียง หรือ พรากภาพเพื่อไม่ให้เห็นแหล่งข่าว

ระมัดระวังเป็นพิเศษในการใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ เพราะแต่ละเว็บไซต์มีระดับความน่าเชื่อถือที่แตกต่างกัน และอาจขาดการตรวจสอบตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณที่เข้มงวด

๔.๓) ความถูกต้อง เทียบตรงในเนื้อหา คือ ต้องเทียบตรงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รายงานหรือนำเสนอตามความเป็นจริง ไม่แทรกความคิดเห็น ไม่บิดเบือน หรือนำเสนออย่างผิดพลาด หรืออย่างไม่เหมาะสม ไม่คาดเดา ไม่ชี้นำ ไม่สร้างความเข้าใจผิด รวมทั้งไม่สร้างความตื่นกลัวในผู้ชมผู้ฟัง ไม่รายงานตัวเลขอย่างคลาดเคลื่อน

พึงตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรวมทั้งเอกสารและข้อเท็จจริง กับแหล่งข่าวอื่นและหน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ต้องแยกแยะให้ชัดเจน ระหว่างข้อเท็จจริงกับความเห็น เนื้อข่าวกับการวิเคราะห์ตีความ และเหตุผลที่แท้จริงกับการกล่าวอ้างว่าเป็นเหตุผล

๔.๔) ความถูกต้อง เทียบตรงในการรายงานข่าวหรือการรายงานเหตุการณ์ปัจจุบัน ต้องนำเสนออย่างตรงไปตรงมา ไม่ได้สีสัน หลีกเลี่ยงวิธีการเล่าเรื่องโดยการจัดฉาก การสร้างตัวละครเลียนแบบของจริง แต่หากจำเป็น ต้องไม่ให้เกินเลยความจริง หรือรุนแรง โหดร้าย ทารุณ ทั้งต้องขึ้นข้อความหรือแจ้งผู้ชมผู้ฟังเป็นระยะว่าเป็นการจัดแสดงเลียนแบบ มิใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

การใช้เอกสาร ภาพถ่าย เสียง หรือภาพโทรทัศน์จากห้องสมุดหรือจากคลังเก็บข้อมูลเก่า ควรแจ้งหรือขึ้นข้อความว่าเป็นภาพจากแฟ้มภาพ เป็นเสียงจากคลังข้อมูลเสียง หากเป็นเหตุการณ์สำคัญควรระบุวันที่ออกอากาศครั้งแรกด้วย

เมื่อขึ้นข้อความหรือแจ้งว่าเป็นการออกอากาศสด การนำเสนอต้องเป็นไปตามการแจ้ง หรือตามข้อความที่แสดง

๔.๕) ความถูกต้อง เทียบตรงในการนำเสนอเนื้อหา หรือรายการ ด้วยรูปแบบที่ทำให้ข้อมูล ความคิดเห็น ถูกนำเสนออย่างครบถ้วน รอบด้าน มากที่สุด โดยเฉพาะในประเด็นสำคัญ หรือ ประเด็นที่มีความขัดแย้งสูง ควรจัดทำเป็นรายงานพิเศษที่ทุกฝ่ายได้แสดงทัศนะความเห็นอย่างเต็มที่ และทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนรอบด้านมากกว่าการออกอากาศสด ซึ่งมีความกดดัน และภาวะทางอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง

การรายงานตัวเลข สถิติ โดยเฉพาะในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อสังคม เช่น ตัวเลขเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อโรค หรืออาชญากรรม ควรนำเสนออย่างไม่สร้างความตื่นกลัวในผู้ชมผู้ฟัง และควรให้บริบท ภูมิหลัง และภาพรวมของสถานการณ์ ทั้งควรระบุชื่อบุคคลที่ให้ข่าวและโอกาสของความคลาดเคลื่อนด้วย

๔.๖) การเลือกเชิญผู้ให้สัมภาษณ์ หรือร่วมถกเถียง แสดงความคิดเห็น ในรายการสัมภาษณ์หรือรายการถกเถียงที่มีการนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็น โดยเฉพาะรายการที่ออกอากาศสด ต้องมั่นใจว่าบุคคลที่เลือกเชิญ มีความเชื่อถือได้ด้วยอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ หรือความเชี่ยวชาญ ในประเด็นที่ถกเถียง ที่สำคัญไม่ควรเลือกบุคคลที่มีแนวโน้มจะพูดเกินเลยความเป็นจริง หรือชอบโอ้อวด หรือชอบกล่าวอ้างอย่างลอยๆ รวมทั้งไม่ควรเลือกบุคคลที่มีประวัติเป็น “นักปล่อยข่าวลวง”

ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ หรือผู้ร่วมรายการคนใดอ้างเป็นตัวแทนขององค์กรหรือสถาบันใด ผู้ปฏิบัติงานควรตรวจสอบเพื่อยืนยันกับต้นสังกัด ก่อนเชิญให้เข้าร่วมรายการ

๔

๗

)

ไม่ควรออกอากาศสดการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อกล่าวหาร้ายแรงที่มีผลกระทบต่อชื่อเสียงของบุคคล หรือประเด็นที่มีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสังคม หรือประเด็นที่อาจสร้างความตื่นตระหนก รวมทั้งการกล่าวหาอย่างร้ายแรงและแหล่งข่าวขอปิดชื่อ กรณีเช่นที่กล่าวมานี้ ควรนำเสนอในรูปแบบรายงานที่มีการเขียนบทอย่างละเอียด นำเสนอเนื้อหาอย่างชัดเจนตามลำดับ คืออธิบายเนื้อหาสาระของข้อกล่าวหา ทั้งแจ้งว่าข้อกล่าวหามาจากใครหรือแหล่งข่าวใด ในการทำงานและในรายงานควรแจ้งว่ามีตรวจสอบเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งข่าวอื่นซึ่งเป็นแหล่งข่าวอิสระแล้ว

๔.๗) สำหรับช่วงเวลาที่อนุญาตให้บุคคลภายนอกแสดงทัศนะหรือจัดรายการ เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อขององค์กร รวมทั้งทางสื่อออนไลน์ ในรูปแบบการบรรณรงค์ หรือการแสดงความคิดเห็นแต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้ดำเนินรายการต้องแจ้งให้ผู้ชมผู้ฟังทราบว่า ผู้พูด หรือ รายการ นั้น เป็นตัวแทนของสถาบัน หรือกลุ่มกิจกรรมใด และความเห็นของผู้พูดมิใช่ความเห็นขององค์กร

ข้อ ๕. แนวทางปฏิบัติเพื่อความสมดุล เป็นธรรม

๕.๑) รายงานข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบันทั้งจากภายในและต่างประเทศทั่วโลก รวมทั้งการนำเสนอประเด็นขัดแย้งหรือประเด็นสาธารณะด้วยการรวบรวมความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง หลากหลาย สมดุล รอบด้าน ไม่เข้าข้างฝ่ายใด ให้ความยุติธรรมเสมอกัน เพื่อเกื้อหนุนการอภิปรายโต้เถียงอย่างรู้เท่าทันความจริง และอย่างยุติธรรมเสมอกัน ไม่แทรกความคิดเห็นของผู้รายงานหรือผู้นำเสนอ และเมื่อเปิดโอกาสให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดได้แสดงทัศนะแล้ว ต้องไม่ปิดโอกาสให้มีการชี้แจงหรือโต้ตอบจากฝ่ายที่มีทัศนะตรงกันข้าม

๕.๒) ต้องพยายามแสดงให้เห็นตลอดเวลาว่า การทำงานข่าวและรายการขององค์กรไม่มีอคติ ไม่ลำเอียง ให้ความสมดุลเสมอกัน ในการแสดงความเห็นในประเด็นขัดแย้งที่อ่อนไหว ชับซ้อน หรือประเด็นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการแข่งขันทางการเมือง การชิงคะแนนเสียงก่อนการเลือกตั้ง การยื่นร่างกฎหมายหรือความขัดแย้งพิพาททางแรงงาน ข้อพิพาททางการค้า เรื่องโต้เถียงในทางศีลธรรม วัฒนธรรม โดยในการรายงานหรือเสนอรายการ ต้องสร้างความไว้วางใจได้โดยรวบรวมความเห็นหรือทัศนะที่สำคัญ จากทุกหมู่เหล่าอย่างกว้างขวาง หลากหลายและครอบคลุม ทั้งได้ข้่งน้ำหนักความเห็นและทัศนะต่างๆเหล่านั้นให้สมดุล ด้วยสัดส่วนที่เหมาะสม ไม่เลือกฝ่าย ไม่เกื้อกูลต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ไม่สอดแทรกความคิดเห็นของผู้รายงานหรือผู้นำเสนอ

๕.๓) สำหรับรายการสารคดี รายการถกเถียงอภิปราย การรายงานเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งออกอากาศเป็นตอนๆ หรือเป็นชุดรายการ ผู้ปฏิบัติงานด้านการผลิตรายการ ต้องรักษาความเป็นกลาง ไม่ลำเอียงในภาพรวมของรายการทั้งหมด โดยไม่จำเป็นต้องพยายามสร้างความสมดุลในแต่ละตอน ทั้งนี้ในกระบวนการผลิต ต้องกำหนดแนวทางการสร้างความสมดุลไม่ลำเอียง ตั้งแต่ต้นเมื่อเริ่มวางโครงเรื่องที่บางตอนอาจแรงข้างหนึ่ง และบางตอนแรงอีกข้างหนึ่ง แต่เมื่อประเมินภาพรวมของชุดรายการแล้ว มีความสมดุลไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด และควรแจ้งในตอนท้ายรายการแต่ละตอนว่า ตอนหน้าจะได้รับทราบความคิดเห็นจากฝ่ายใด

๕.๔) ในรายการประเภทละครเพื่อสะท้อนเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเพื่อตีแผ่ปัญหาสังคม บางครั้งการสะท้อนภาพให้ตรงต่อความเป็นจริง อาจดูเหมือนว่ามีความลำเอียง ดังนั้นก่อนดำเนินการผลิต ผู้ปฏิบัติงานที่ร่วมรับผิดชอบในการผลิต ต้องข้่งน้ำหนักและทบทวนเนื้อหาให้ดีว่า สมเหตุสมผลหรือไม่ และหากว่าละครเรื่องนั้นก่อให้เกิดการโต้เถียงที่ขยายวงกว้าง

ทางองค์กรต้องเปิดโอกาสให้ฝ่ายคัดค้านได้นำเสนอข้อมูลโต้ตอบทางสื่อขององค์กรที่เผยแพร่ละครเรื่องนั้น ๆ

๕.๕) การแสดงทัศนะ หรือการจัดรายการโดยบุคคลภายนอกหรือโดยตัวแทนกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ควรให้มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เนื้อหารายการต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง

(๒) ควรแทรกเนื้อหาหรือทัศนะจากฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยในรายการเดียวกัน ตามความเหมาะสม

(๓) ควรเปิดโอกาสให้ฝ่ายหรือกลุ่มที่ต้องการโต้แย้ง ได้แสดงทัศนะและข้อมูลคัดค้านได้ในเวลาใกล้เคียงกัน เช่นอาจจะมีการเตรียมล่วงหน้าให้มีเวทีอภิปรายต่อท้ายรายการนั้นๆ

(๔)

พยายามให้มีการจัดรายการในทำนองเดียวกันจากกลุ่มที่มีความเห็นแตกต่างกันในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน

ข้อ ๖. แนวทางปฏิบัติเพื่อความเป็นอิสระของวิชาชีพ ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และการไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

ความเป็นอิสระของวิชาชีพ

แนวทางปฏิบัติ

๖.๑) กองบรรณาธิการ หรือ คณะผู้รับผิดชอบในการผลิตรายการ ต้องมีความเป็นอิสระในการคัดเลือกประเด็น การกำหนดเนื้อหาและวิธีการหรือรูปแบบการนำเสนอ โดยสามารถอธิบายเหตุผลในการตัดสินใจได้อย่างสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรต่อสาธารณะ

การคัดเลือกหรือการตัดสินใจให้ผู้ผลิตอิสระรายใดได้ร่วมงานกับองค์กร ผู้รับผิดชอบต้องแจ้งเพื่ออธิบายเหตุผลต่อผู้ผลิตรายการที่ได้รับเลือก และที่ไม่ได้รับเลือก

๖.๒) นักข่าวและผู้สัมภาษณ์ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถซักค้านผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งแสดงความคิดเห็นอย่างชวนวิพากษ์ได้ และไม่ปล่อยให้มีการชี้แจงความเห็นทั้งจากผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ต้องศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อสามารถซักถามหรือซักค้านได้อย่างเหมาะสม และควรจัดสรรเวลาอย่างเหมาะสมเพื่อที่ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถตอบคำถามที่ล้วงลึกของผู้สัมภาษณ์ได้

๖.๓) กองบรรณาธิการ หรือ คณะผู้รับผิดชอบในการผลิตรายการ ต้องรักษาเอกสิทธิ์ความเป็นอิสระในการดำเนินงาน โดยไม่ยินยอมถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ หรือ ผู้ร่วมรายการ ตั้งเงื่อนไขบางอย่างในการเข้าร่วมรายการ และต้องไม่ยอมจำนนต่อการตั้งเงื่อนไขเพื่อให้ละเว้นการตั้งคำถามยากๆ การถามคำถามตรงๆ

บางคำถามที่ผู้ฟังผู้ชมต้องการทราบหรือควรได้ทราบ

ทั้งนี้ให้ปฏิบัติงานอย่างคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ กับผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้ชมผู้ฟัง และความเชื่อถือที่มีต่อรายการและองค์การ เป็นสำคัญ

ถ้าผู้ร่วมรายการ หรือ ผู้ให้สัมภาษณ์ ขอตีกรอบการตั้งคำถาม หรือต้องการหลีกเลี่ยงไม่ตอบคำถามกรณีนี้ ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบการผลิตรายการ ต้องตัดสินใจว่าจะดำเนินการบันทึกเทป หรือออกอากาศสดหรือไม่ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้ชมผู้ฟัง และ ความเชื่อถือที่มีต่อรายการและองค์การ ถ้ายอมให้ผู้ร่วมรายการหรือผู้ให้สัมภาษณ์แทรกแซงหรือกดดันเช่นนี้

๖.๔) ไม่จำเป็นต้องนำเสนอรายการให้แหล่งข่าวหรือผู้ร่วมรายการได้ชมได้ฟังก่อนการออกอากาศ ยกเว้น ด้วยเหตุผลทางจริยธรรม มนุษยธรรม หรือด้วยอำนาจศาล อาจต้องจำยอมให้แหล่งข่าวหรือผู้ร่วมรายการได้ชมได้ฟังก่อนการออกอากาศ แต่ด้วยเงื่อนไขว่า ผู้ปฏิบัติงานยังคงมีความเป็นอิสระด้านการกำหนดเนื้อหาและวิธีการนำเสนอโดยไม่ให้บุคคลภายนอกแทรกแซงกดดัน เว้นแต่ประเด็นที่ขอแก้ไขเป็นข้อเท็จจริง หรือมีเนื้อหาเกี่ยวกับ สวัสดิภาพ อารมณ์ ความรู้สึก ของเด็กและเยาวชน หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้ร่วมรายการหรือพยาน

๖.๕) หากมีการติดต่อใดๆ ในลักษณะ *คุณขอมมา* จากหน่วยงานภาครัฐ ให้ออกอากาศเทปเสียง หรือเทปภาพโทรทัศน์หรือข้อความที่มีผลในการโน้มน้าวความคิดเห็นในประเด็นขัดแย้งหรือประเด็นที่มีการโต้เถียงอย่างกว้างขวาง หลักการสำคัญในการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง คือ ให้คำนึงถึงผลเสียต่อความน่าเชื่อถือขององค์การ เป็นสำคัญ

๖.๖) ผู้สื่อข่าว ผู้รายงาน หรือ ผู้นำเสนอรายการที่เป็นบุคลากรองค์การ ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างคำนึงถึงข้อบังคับด้านจริยธรรม ของกรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง และข้อบังคับด้านจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการขององค์การ ทั้งต้องระลึกรวมว่าเป็นตัวแทน เป็นหน้าตาขององค์การ ในการปฏิบัติงานจึงควรระมัดระวังพฤติกรรม รวมทั้งการแต่งกาย คำพูด การพูด น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง ที่อาจมีผลต่อภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือ และความเป็นกลาง หรือไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดขององค์การ

ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

แนวทางปฏิบัติ

๖.๗) ก่ อ น ผ ล ิ ต ห รื อ น ำ เ ส น อ การรายงานหรือการสัมภาษณ์บุคคลที่มีทัศนคติอันอาจกระทบความรู้สึกของผู้ชมผู้ฟังจำนวนมาก ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบควรหารือกับผู้บริหารด้านข่าวหรือรายการตามลำดับชั้น

เพื่อประเมินว่าผลประโยชน์ต่อสาธารณะในการรับรู้เรื่องราวดังกล่าว มีน้ำหนักมากกว่าผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้ชมผู้ฟังจำนวนมากนั้น

๖.๘) การรายงานหรือจัดทำรายการที่มีเนื้อหาสาระรอบด้าน สะท้อนทัศนคติที่แตกต่างในวงกว้าง มีความหลากหลายของความคิดเห็น ควรเผยแพร่ออกอากาศ ในช่วงเวลาที่เหมาะสม

๖.๙) รักษาประโยชน์สาธารณะ ด้วยการนำเสนอข่าว หรือเรื่องราว หรือประเด็นข้อถกเถียงที่กำลังอยู่ในความสนใจของประชาชน หรือที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนส่วนใหญ่ในสังคม เช่น อาชญากรรม หรือการสืบสวนเหตุอาชญากรรม บุคคลที่มีพฤติกรรมสร้างความเสียหายต่อสังคม การทุจริต คอร์ปชั่น ความยุติธรรม การใช้อำนาจในทางมิชอบ พฤติกรรมของบุคลากรภาครัฐที่ส่อไปในทางไร้ประสิทธิภาพ ปรมาท ละเลยต่อหน้าที่ จนทำให้ประชาชนเสียประโยชน์ การป้องกันประชาชนจากภัยหรืออันตรายต่อชีวิตและสุขภาพ การชักนำประชาชนไปในทางที่ผิด การค้าขายที่ไม่เป็นธรรม การเอาเปรียบผู้บริโภค การฉ้อโกงหลอกลวง การจำหน่ายสินค้าคุณภาพต่ำ การทุจริตแรงงาน การค้ามนุษย์ ฯลฯ

ผู้ปฏิบัติงานต้องไม่เจตนาละเว้น การเสนอข่าว การรายงาน การผลิตรายการ ในประเด็นหรือเนื้อหาหรือเรื่องราวที่สาธารณะต้องรู้ สมควรได้รับรู้ แม้การนำเสนอจะส่งผลกระทบต่อบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องก็ตาม

๖.๑๐) เสนอข่าว รายงาน รายการ ที่สร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจในสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งสิทธิในการรับรู้ข่าวสาร และ เสรีภาพในการแสดงออกของประชาชน

เปิดเผยข้อมูลรอบด้านเพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารสำคัญในการดำรงชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทัน เพื่อสร้างความตื่นตัวและสนใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ หรือที่ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม

๖.๑๑) ในยามที่สังคมตกอยู่ในภาวะสับสน ขัดแย้ง รุนแรง หดหู่ หรือเผชิญภัยอันตรายใด ๆ ผู้ปฏิบัติงานด้านการผลิต และการจัดหารายการ ควรนำเสนอเนื้อหาที่สร้างกำลังใจ หรือให้สังคมร่วมกันหาทางออก ร่วมกันสร้างสันติสุข หรือลดภาวะความอึดอัด คับข้อง ขัดแย้ง กังวลใจ

๖.๑๒) พิจารณาอย่างถี่ถ้วนถึงผลกระทบต่อผู้ชมผู้ฟัง ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติ การใช้เวทย์มนต์ คาถาอาคม โดยเฉพาะในรายการสำหรับเด็กและเยาวชน หรือในช่วงเวลาที่มีเด็กและเยาวชนเป็นผู้ชมผู้ฟัง

๖.๑๓) พยายามหลีกเลี่ยงเทคนิคการใช้แสงไฟ วิวาบทางสื่อโทรทัศน์ เพราะอาจกระตุ้นให้เกิดอาการลมบ้าหมูหรือลมชักในผู้ชมบางราย ถ้ามีความจำเป็นต้องใช้ ควรแจ้งหรือขึ้นข้อความเตือนผู้ชมก่อน

การใช้ภาพกราฟฟิก ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งสี และจังหวะของการเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงการนำเสนอภาพ หรือข้อความ ด้วยเทคนิคพิเศษ และการใช้เสียงประกอบ ควรคำนึงถึงผู้ชมผู้ฟังที่เป็นเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยศักยภาพในการรับภาพและการอ่านข้อความ รวมทั้งสุนทรียะหรือ ความงาม

๖.๑๔) เมื่อทราบว่า มีความผิดพลาดจากข้อเท็จจริง ในข่าวหรือรายงานหรือรายการที่เผยแพร่ออกอากาศไปแล้วทางสื่อใดขององค์การ ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบต้องหาทางดำเนินการเพื่อชี้แจงหรือแก้ไขข้อผิดพลาดโดยเร็วที่สุด ทางสื่ออื่นๆ ขององค์การ

การไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

แนวทางปฏิบัติ

๖.๑๕) พนักงานที่ทำหน้าที่ ผู้ประกาศ ผู้นำเสนอรายการที่ ผลงานหรือการปรากฏตัวทางสื่อขององค์การ ทำให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ต้องไม่รับเป็นผู้นำเสนอในชิ้นงานโฆษณาสินค้าหรือบริการทางธุรกิจ ไม่ทำหน้าที่พิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการในกิจกรรมใดของพรรคการเมือง กลุ่มธุรกิจ กลุ่มผลประโยชน์ และหน่วยงานราชการ ยกเว้นกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือกิจกรรมที่ไม่ทำให้องค์การเสื่อมเสียชื่อเสียง ภาพลักษณ์ ความเป็นอิสระและความเป็นกลาง โดยมีผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

ให้คำนึงถึงหลักการข้างต้นในการพิจารณาว่าจ้างผู้ประกาศ ผู้รายงาน ผู้นำเสนอรายการ ที่เป็นบุคคลภายนอก โดยเฉพาะในรายการที่ผู้นำเสนอต้องมีความน่าเชื่อถือ ความเป็นกลาง หรือต้องไม่มีภาพลักษณ์ในทางที่เสื่อมเสีย

ข้อ ๗. แนวทางปฏิบัติเพื่อการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นส่วนตัว และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

๗.๑) ไม่กล่าวอ้างว่าสถานีอื่น หรือสื่ออื่น ได้ล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และนำเสนอหรือรายงานออกไปก่อนแล้ว มาเป็นเหตุในการทำงานอย่างละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิส่วนบุคคล

๗.๒) ให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่ถูกกล่าวถึง ในกรณี ที่ ผู้ร่วมรายการ กล่าวอ้างถึงบุคคลที่สาม หรือต้องการนำภาพหรือเอกสารหรือหลักฐานของบุคคลที่สามมานำเสนอในรายการ ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบการผลิตรายการควรดำเนินการเพื่อให้บุคคลที่สามนั้นรับรู้และยินยอมก่อน

๗.๓) ผู้ปฏิบัติงานต้องแจ้งผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้สัมภาษณ์ว่าจะนำข้อมูลส่วนตัว คือ ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ อีเมลล์ของผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้สัมภาษณ์ ไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง และ

ผู้ปฏิบัติงานต้องไม่ส่งข้อมูลดังกล่าวให้กับใครหรือหน่วยงานใดโดยไม่ได้รับความเห็นชอบหรือยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

การเคารพสิทธิส่วนบุคคลและครอบครัวในที่สาธารณะ

แนวทางปฏิบัติ

๗.๔) แม้ผู้ปฏิบัติงานจะต้องปิดบัง ชื่อ ที่อยู่ของบุคคลหรือสมาชิกในครอบครัวของบุคคลในข่าว แต่สิทธิส่วนบุคคลและครอบครัวจะเปลี่ยนไปเมื่อเข้าไปอยู่ในที่สาธารณะ เช่น ในท้องถนน หรือทางสาธารณะ ห้างร้าน สถานีรถไฟ สนามบิน โรงภาพยนตร์ ฯลฯ ซึ่งบุคคลที่ตกเป็นข่าวไม่สามารถอ้างสิทธิส่วนตัวเหมือนอยู่ในที่พักอาศัยของตน อย่างไรก็ตาม ใดก็ตามที่ผู้ปฏิบัติงานต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่ตกเป็นข่าวในสถานที่สาธารณะบางแห่ง เช่น ในโรงพยาบาล เป็นต้น

๗.๕) พฤติกรรมบางอย่างของบุคคลเป็นตัวชี้ระดับสิทธิส่วนบุคคลของเขาเอง เช่นบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงสังคม เช่น นักร้อง นักแสดง นักกีฬา ที่มีพฤติกรรมสร้างข่าวให้ตัวเองเด่น จะไม่สามารถอ้างสิทธิส่วนตัวอย่างเต็มที่ หรือบุคคลที่มีพฤติกรรมสร้างปัญหาให้กับเพื่อนบ้าน ชุมชน สังคม เช่น นักเลง อันธพาล ผู้ที่ก่อเหตุเดือดร้อนต่อผู้อื่น บุคคลเหล่านี้ไม่สามารถอ้างสิทธิส่วนบุคคลได้เต็มที่

๗.๖) การทำข่าว รายงาน หรือการผลิตรายการในที่สาธารณะ ควรคิดป้ายประกาศแจ้งว่ากำลังมีการบันทึกเทปหรือถ่ายทอดสด ณ ที่นั้นในเวลานั้น เพื่อประชาชนที่ไม่ต้องการปรากฏตัวในรายการดังกล่าวจะได้ไม่เข้าไปในบริเวณนั้น

การเคารพในสิทธิ และ เสรีภาพของบุคคล ในความเชื่อหรือการนับถือศาสนา และ การประกอบพิธี

แนวทางปฏิบัติ

๗.๗) การรายงาน หรือนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนา และการประกอบศาสนกิจของทุกศาสนา รวมทั้งการกล่าวถึงสัญลักษณ์ ชื่อ ภาพลักษณ์ จารีต พิธีกรรม ประวัติ จารีต ภาษา วัตถุโบราณของศาสนาต่างๆ ควรกระทำอย่างถูกต้อง เทียบตรง ปราศจากอคติ ระวังการใส่ร้าย การนำเสนอเสียง ภาพ และต้องไม่มีเป้าหมายเพื่อโน้มน้าวชักชวนให้ผู้ชมผู้ฟังมานับถือศาสนานั้นๆ

๗.๘) การนำเสนอข่าวหรือรายการเรื่องวันสำคัญทางศาสนา รวมถึงพิธีกรรม การบูชา การปฏิบัติธรรม หรือธรรมเนียมประเพณีในวันดังกล่าว พึงกระทำด้วยความเคารพ และระมัดระวังมิให้มีการพาดพิงถึงผู้นำทางศาสนาใดในลักษณะดูหมิ่น ลบหลู่ ตลก หรือ เสียดสี

๗.๙) ไม่บิดเบือน หรือกีดกันการแสดงทัศนะและความเชื่อถือ ความศรัทธาทางศาสนา

๓.๑๐) ในรายการเกี่ยวกับศาสนา **ไม่ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับผู้ที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ หรือผู้มีบุญญาภินิหาร ที่ยังมีชีวิตอยู่**

ข้อ ๘. แนวทางปฏิบัติเพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากรายการที่แสดงออกถึงความรุนแรง การกระทำที่ผิดกฎหมาย หรือขัดต่อศีลธรรม

เด็ก คือผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๕ วัยรุ่นคือผู้มีอายุระหว่าง ๑๕-๑๗ ปี เยาวชน คือผู้มีอายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี และ ผู้ใหญ่คือผู้มีอายุ ๒๕ ปีขึ้นไป

๘ . . . . .)

ต้องชั่งน้ำหนักระหว่างการทำหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนกับภารกิจในการปกป้องคุ้มครองเด็ก และเยาวชนจากรายการวิทยุกระจายเสียง รายการ โทรทัศน์ ที่ไม่เหมาะสมกับวัยของพวกเขา

๘.๒) **ต้องตระหนักถึงสิทธิของเด็กและเยาวชน ในการรับรู้ข่าวสาร และการแสดงออกของความคิดเห็น ความต้องการ ทักษะ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์จินตนาการฯลฯ**

๘.๓) **กำหนดเวลาการออกอากาศรายการสำหรับเด็ก เยาวชนและ ครอบครัว จากเวลารายการเฉพาะผู้ใหญ่ หมั่นตรวจสอบดูแลความเหมาะสมของเนื้อหารายการ ในช่วงเวลาสำหรับเด็ก เยาวชน และ ครอบครัว โดยเฉพาะเนื้อหาเรื่องเกี่ยวกับเพศ เพศวิถี เพศสัมพันธ์ ภาษาที่หยาบคาย เนื้อหาที่เสนอความรุนแรง และ เนื้อหาที่แสดงถึงอคติหรือการปฏิบัติต่อกุุ่มคนในสังคมอย่างไม่เหมาะสม ไม่เป็นธรรม**

๘.๔) **ตระหนักในความอ่อนไหวและด้อยประสบการณ์ชีวิตของเด็กและเยาวชน โดยปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาและการนำเสนอที่ไม่เหมาะสม เช่น เนื้อหาหรือรายการที่มีความรุนแรง หรือ สะเทือนอารมณ์ หรืออาจโน้มนำให้เด็ก และ เยาวชน ให้เกิดการเลียนแบบ ด้วยการประกาศเตือนหรือแสดงข้อความเพื่อให้ผู้ชมผู้ฟังพิจารณาว่าเหมาะสมกับตนเอง หรือ เด็กและ เยาวชนในครอบครัวหรือไม่**

๘.๕) **การเชิญเด็ก และเยาวชนมาร่วมในการบันทึกเทปหรือการออกอากาศสด ต้องแจ้งเหตุผล เนื้อหาและ รูปแบบรายการอย่างชัดเจนต่อเยาวชนที่มีอายุมากกว่า 18 ปี แต่สำหรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ผู้ปฏิบัติงาน การผลิต รายการ ควรแจ้ง พ่อ แม่ หรือ ผู้ปกครอง เพื่อให้ยินยอมก่อนให้เด็กและเยาวชนมาให้สัมภาษณ์หรือร่วมรายการ**

๘.๖) **ในการผลิตรายการต้องไม่ทำให้เด็กและเยาวชนที่ร่วมรายการ ตกอยู่ในภาวะกดดัน มีความเครียดหรือวิตกกังวล ไม่ควรตั้งคำถามที่เกินขีดความสามารถในการตอบของ เด็กและ เยาวชน รวมทั้งคำถามที่ซับซ้อนและประเด็นที่อ่อนไหว ยิ่งเด็กและเยาวชนมีอายุน้อยเท่าไร ผู้ปฏิบัติงานยิ่งต้องมีความระมัดระวังมากขึ้นเท่านั้น**

๘.๗) **ไม่ใช้วิธีการเสนอผลตอบแทนแก่เด็กและเยาวชนเป็นเงินหรือสิ่งของ เพื่อการยินยอมให้สัมภาษณ์ หรือมาร่วมรายการ ยกเว้นการดูแลค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น**

ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าอาหารและเครื่องดื่ม รวมทั้งการมอบของขวัญหรือของรางวัล หรืออื่นใดที่ค่านึงถึงประโยชน์และความเหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน เป็นสำคัญ

๘.๘) การชักชวนให้เด็ก และ เยาวชนมีส่วนร่วมในรายการ เช่น การส่งข้อความสั้น ต้องเปิดเผยค่าใช้จ่ายในการใช้โทรศัพท์ และ ควรแนะนำให้เด็กและ เยาวชนขออนุญาตจากพ่อแม่ผู้ปกครองก่อน

๘.๙) ควรให้รายละเอียดและแง่มุมต่างๆต่อเด็กและเยาวชนที่มาร่วมรายการถึงผลกระทบที่อาจตามมา หลังจากการเผยแพร่รายการออกไปแล้ว

๘.๑๐) ในรายการที่เป็นการตีแผ่ปัญหาครอบครัว และ ปัญหาสังคมที่ซับซ้อน ควร มี นักศ วิชาชี พ ด้าน เต็ ก หรือ นักจิตวิทยา เต็ ก มา ให้ คำปรี กษา ด้วย และ อาจ ต้อง เชิญ พ่อ แม่ ผู้ ป ก ครอง ของ เต็ ก และ เยาวชน ที่ ร่วม รายการ มาร่วมรับรู้ระหว่างการผลิตหรือการออกอากาศสดด้วย เพราะเด็กและเยาวชนอาจไม่มีวิจารณญาณเพียงพอ ที่จะประเมินผลสะท้อนที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาว

๘.๑๑) บางครั้งเด็กและเยาวชนบางคนอาจพูดถึงข่าวลือหรือเรื่องกล่าวอ้างโดยปราศจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อน ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบการผลิตรายการต้องพยายามสร้างความสมดุลระหว่างการสนับสนุนการแสดงออก และการตรวจทานความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ที่เด็กและเยาวชนนำเสนอ

การปฏิบัติต่อเด็ก และ เยาวชน สำหรับสื่อออนไลน์

ภารกิจหนึ่ง ของ สื่อ สาร าร ณะ คือการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตที่มีประโยชน์มากในการให้การศึกษา แต่ก็มีโทษอันน่ากลัวใช้ในทางที่ผิด การปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่ให้หลงไปในทางที่ผิดจึงเป็นภาระร่วมกันระหว่างองค์กร และพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน

แนวทางปฏิบัติ

๘.๑๒) หน้าเว็บไซต์ขององค์กร อาจมีเด็กและเยาวชนเปิดเข้าไปชม ผู้ปฏิบัติงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ควรดูแลให้ข้อความและภาพมีความเหมาะสม ทั้งนี้ หน้าโฮมเพจขององค์กรต้องมีการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าชมทั้งครอบครัว

๘.๑๓) การไต่ลี้ กจากหน้าเว็บไซต์ขององค์กรไปหน้าอื่นๆ หรือหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงานอื่น ผู้ปฏิบัติงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต้องหมั่นตรวจสอบดูแลอย่างสม่ำเสมอว่าข้อมูลและภาพ

เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

และต้องมีการกำกับดูแลอย่างดีถ้ามีการเปิดหน้าห้องสนทนา หรือใส่ลิงค์ที่ส่งต่อไปห้องสนทนา

ข้อ ๕. แนวทางปฏิบัติต่อเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย และผู้ที่อยู่ในภาวะเศร้าโศก

๕.๑) ในภาวะทุกข์โศกจากเหตุภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ การสู้รบ และความหายนะต่างๆ ผู้ปฏิบัติงานด้านข่าวหรือวิทยุควรรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงอย่างครบถ้วนที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อสนองตอบต่อสิทธิการรับรู้ของมหาชน และรักษาประโยชน์ของส่วนรวม **แต่ต้องตระหนักถึงมนุษยธรรม และเคารพศักดิ์ศรีของมนุษย์ผู้ที่ตกอยู่ในความทุกข์โศก** โดยไม่ล่วงล้ำสิทธิส่วนบุคคล ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง และพิจารณาความสมเหตุสมผลในการบรรยายเหตุร้าย หรือการนำเสนอภาพบุคคลที่ตกอยู่ในภาวะทุกข์ร้อนหรือคับแค้น ที่ไม่จำเป็นต้องนำเสนออย่างละเอียด โดยเฉพาะไม่ควรนำเสนอภาพที่สร้างความรู้สึกสยดสยอง หดหู่ เศร้าใจ หรือ โกรธแค้น

๕.๒) ระมัดระวังในการออกอากาศ หรือแพร่ภาพหรือคำพูดของผู้เคราะห์ร้าย หรือผู้ประสบเหตุการณ์เพียงบางคน ที่อาจสร้างข่าวสารที่เกินเลยต่อระดับของความหายนะ และความเสี่ยงที่แท้จริง ควรสร้างความสมดุลของข่าวด้วยการเสนอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีข้อมูลด้านวิชาการมาเสนอ

๕ . ๓)
พิจารณาอย่างรอบคอบในเรื่องความรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่ตกเป็นข่าวกับความรู้สึกของผู้ชมผู้ฟัง เพราะบางครั้งผู้ตกเป็นข่าวอาจไม่รู้ตัวว่าถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แต่ผู้ชมผู้ฟังอาจรู้สึกไม่สบายใจที่เห็นภาพหรือได้ยินเหตุการณ์ร้ายๆดังกล่าว ในการเผยแพร่ออกอากาศจึงควรมีคำเตือนผู้ชมผู้ฟังว่าภาพที่กำลังจะนำเสนอ อาจกระทบกระเทือนความรู้สึก

การขอสัมภาษณ์บุคคลที่ได้รับบาดเจ็บหรือกำลังไว้ทุกข์

แนวทางปฏิบัติ

๕.๔) หลีกเลี่ยงการสร้างความคิดเห็นต่อแหล่งข่าวหรือผู้ให้ข้อมูล โดยการขออนุญาตผ่านผู้อื่นก่อน เช่น ญาติพี่น้อง คู่สมรส ทนายความ

๕.๕) ถ้าบุคคลนั้นปฏิเสธการให้สัมภาษณ์แล้ว ไม่ควรส่งคำขอสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ หรือทางอีเมลล์หรือข้อความทางมือถือ หรือไม่ไปดักพบ ไม่เฝ้าติดตาม ไม่เฝ้ารอขอสัมภาษณ์

การรายงานข่าวงานศพ

แนวทางปฏิบัติ

๕.๖) การรายงานข่าว หรือการออกอากาศงานศพของบุคคลสำคัญที่เป็นรัฐพิธี หรืองานศพของบุคคลที่มีชื่อเสียง หรือบุคคลที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ควรขออนุญาตจากเจ้าภาพก่อน

การนำภาพเก่าที่เกี่ยวข้องกับความทุกข์โศกมาออกอากาศซ้ำ

แนวทางปฏิบัติ

๕.๗) ต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนถึงความสำคัญจำเป็นในการนำภาพเหตุการณ์ความสูญเสียชีวิต หรือ ความทุกข์ โศก ที่ เคย ออก อากาศ แล้ว มา ออก อากาศ ขึ้น เพราะอาจสร้างความไม่พอใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าว แต่หากตัดสินใจเผยแพร่ออกอากาศ ควรขอความเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือ ประสงค์ความทุกข์โศกหรือญาติพี่น้องของคนเหล่านั้นก่อน

๕ . . . . . ๘)

ถ้าผู้มีส่วนได้เสียจากเหตุการณ์นั้นปฏิเสธไม่ยินยอมให้นำภาพเหล่านั้นมาเผยแพร่ออกอากาศอีก แต่ผู้จัดรายการเห็นว่าการนำเสนอภาพเหล่านั้นมีความสำคัญในสนองตอบต่อประโยชน์สาธารณะและสิทธิการรับรู้ของมหาชน ทั้งภาพนั้นมีความจำเป็นในการลำดับเหตุการณ์ของการรายงาน ผู้ผลิตรายการต้องขอความเห็นชอบจากผู้บริหารที่รับผิดชอบ ก่อนการผลิตและเผยแพร่ออกอากาศ

ข้อ ๑๐. แนวทางปฏิบัติเพื่อปกป้องและปฏิบัติต่อแหล่งข่าวอย่างเป็นธรรมความเป็นธรรมต่อแหล่งข่าว / ผู้ให้สัมภาษณ์ / ผู้ร่วมรายการแนวทางปฏิบัติ

๑๐.๑) ต้องเปิดเผย ตรงไปตรงมา และชัดเจน ต่อผู้ที่ตกเป็นข่าว ผู้ให้ข่าว ผู้ร่วมรายการ ผู้ให้ทัศนะความคิดเห็น รวมทั้งผู้ชมผู้ฟังรายการ สิ่งที่ต้องแจ้งผู้ร่วมรายการคือ เหตุผลที่เชิญเชิญในฐานะ/ตำแหน่ง/บทบาทอะไร รูปแบบรายการเป็นการออกอากาศสดหรือบันทึกเทป จะออกอากาศในรายการอะไร ในวัน เวลาใด แต่ ไม่ควรรับปากผู้ร่วมรายการว่าจะมีการเผยแพร่ออกอากาศอย่างแน่นอน สำหรับรายการสัมภาษณ์ ควรแจ้งผู้ให้สัมภาษณ์ หรือผู้ร่วมรายการถึงบริบทของหัวข้อ และประเด็นที่จะซักถาม แต่ไม่จำเป็นต้องให้คำถามล่วงหน้า

ในกรณีที่เป็นประเด็นสำคัญ และมีความซับซ้อน ต้องแจ้งให้ชัดเจนมากขึ้นถึงความสั้นยาวของเวลาในส่วนของผู้ให้สัมภาษณ์ หรือผู้ร่วมรายการ รูปแบบรายการเป็นการออกอากาศสดหรือบันทึกเทป ผู้ร่วมรายการมีใครบ้าง แต่ไม่จำเป็นต้องให้รายละเอียดของคำถาม แจ้งเพียงหัวข้อและแนวคำถามกว้างๆ เท่านั้น

๑๐.๒) หากมีความจำเป็นต้องปิดบังหรือต้องดำเนินการอย่างไม่เปิดเผยในการหาข่าวหรือข้อมูล ก็ต้องสามารถให้เหตุผลและพิสูจน์ได้ว่าทำไปเพื่อรักษาผลประโยชน์ของมหาชนส่วนใหญ่โดยแท้จริง หรือสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีความจำเป็นในทางกฎหมาย

๑๐.๓)

แม้เป็นที่เข้าใจกันว่า ถ้าบุคคลที่ตกเป็นข่าว รวมทั้งบุคคลอื่นที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับข่าวยินยอมให้บันทึกเทปการสัมภาษณ์หรือตอบรับเข้าร่วมรายการ สามารถอนุมานว่าเป็นการยินยอมให้มีการผลิตเพื่อเผยแพร่ออกอากาศ อย่างไรก็ตาม

ผู้ปฏิบัติงานควรแจ้งผู้ที่ให้ข้อมูล ความคิดเห็น หรือผู้ร่วมรายการ ให้เข้าใจ ยินยอม และยอมรับว่าสิ่งที่พูดหรือให้ความเห็นใดๆ อาจถูกนำไปออกอากาศ และอาจส่งผลกระทบต่อมา สิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานควรดำเนินการคือ บันทึกภาพและเสียงที่กล่าวว่ายินยอม/อนุญาต หรือในบางกรณีอาจต้องให้แสดงการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเก็บไว้ยืนยันภายหลัง

๑๐.๔) ระมัดระวังเป็นพิเศษถ้าผู้ร่วมรายการเป็นเด็ก และเยาวชน หรือบุคคลที่กำลังอยู่ในความทุกข์หรือเป็นผู้มีความบกพร่องทางสมอง เพราะเป็นกลุ่มบุคคลที่อาจไม่ตระหนักถึงผลกระทบจากการให้สัมภาษณ์หรือเข้าร่วมรายการ การสร้างความเข้าใจและขอความยินยอมจากผู้ดูแลพวกเขาเหล่านั้น จึงเป็นเรื่องที่พึงกระทำ

๑ . ๐ . ๕)

ไม่ควรขอความเห็นหรือทัศนคติจากบุคคลที่ไม่มีขีดความสามารถที่จะตอบปัญหาได้อย่างมีน้ำหนัก

ความเป็นธรรมในการปฏิเสธการร่วมรายการและการใช้สิทธิโต้ตอบ

แนวทางปฏิบัติ

๑๐.๖) ยอมรับสิทธิของผู้ถูกเชิญ ในการปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ หรือ การ เข้าร่วม รายการ ใน ลี อ ข อ ง อ ง ค์ ก ร แต่ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบสามารถใช้วิจารณญาณว่าควรแจ้งในรายการหรือไม่ ว่าได้เชิญ

แล้วแต่บุคคลดังกล่าวปฏิเสธ อย่างไรก็ตาม การปฏิเสธของบุคคลดังกล่าวมิได้ หมายความว่าเขามีสิทธิยับยั้งมิให้เชิญบุคคลอื่นหรือคู่กรณีมาออกอากาศ หรือมาแสดงทัศนะ แต่สิ่งที่ผู้ชมผู้ฟังคาดหวังจากนักข่าวและทีมงาน คือ ต้องตั้งคำถามแบบซัดก้านโต้เถียง เช่นเดียวกับมีตัวแทนจากอีกฝ่ายหนึ่งหรือฝ่ายตรงข้ามมาร่วมรายการด้วย โดยอาจอธิบายในรายการว่า ถ้าอีกฝ่ายหนึ่งมาร่วมรายการเขาก็อาจโต้เถียงในลักษณะนี้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่อีกฝ่ายหนึ่งที่ไม่ยอมมาร่วมรายการ

๑๐.๗) กรณีที่มีการยินยอมให้สัมภาษณ์ หรือเข้าร่วมรายการและบันทึกเทปเรียบร้อยแล้ว แต่ต่อมาภายหลัง ผู้ให้สัมภาษณ์ หรือเข้าร่วมรายการเกิดเปลี่ยนใจและขอมิให้ทางสถานีเผยแพร่ออกอากาศเทปดังกล่าว กรณีเช่นนี้ ไม่จำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ต้องถอนรายการตามคำขอ แต่ให้อยู่ในดุลยพินิจของกองบรรณาธิการ หรือผู้บริหารด้านข่าวหรือรายการ ที่เกี่ยวข้อง โดยอาจมีการหารือกับฝ่ายกฎหมายด้วย

๑๐.๘) ก่อนการเผยแพร่ออกอากาศ ข่าว หรือรายการที่เสนอเนื้อหาในทางกล่าวหาบุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคลว่ากระทำความผิดร้ายแรง หรือมีพฤติกรรมชั่วร้ายไร้คุณธรรม ทุจริตนอ โกง หรือไร้สมรรถภาพ รวมทั้งการนำเสนอข่าวหรือรายการที่มีการตำหนิว่ากล่าวในลักษณะเสียหาย

ควรเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้โต้ตอบข้อกล่าวหาอย่างเหมาะสม เป็นธรรม ก่อนนำข้อกล่าวหาดังกล่าวเผยแพร่ออกอากาศ

๑๐.๕) กรณีที่นักข่าวและคณะผู้ร่วมรับผิดชอบ ได้ข่าวที่เป็นการกล่าวหาที่ร้ายแรง และเชื่อได้ว่าเป็นจริงโดยฝ่ายที่ถูกกล่าวหา ยังไม่มีโอกาสที่จะโต้ตอบ หรือให้โอกาสแล้วแต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมโต้ตอบ สำหรับข่าวและรายการที่มีเงื่อนไขเช่นนี้ จะเผยแพร่ออกอากาศได้เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้บริหารด้านข่าว หรือรายการก่อน แต่ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตล่วงหน้า หากมีการกระทำผิดกฎหมายอย่างเฉพาะหน้า และนักข่าวหรือช่างภาพสามารถบันทึกเหตุการณ์ไว้ได้

๑๐.๑๐) เคารพในสิทธิการโต้ตอบอย่างตรงไปตรงมา โดยระบุชื่อบุคคลที่รายการต้องการให้ออกมาโต้ตอบ พร้อมทั้งให้สาระสำคัญของข้อกล่าวหา หรือข้อตำหนิที่มีรายละเอียดมากพอที่ฝ่ายถูกกล่าวหาจะโต้ตอบได้ครบถ้วนและเป็นธรรม แต่ต้องให้การโต้ตอบตรงประเด็น และคำตอบที่ได้ ควรนำออกอากาศในรายการเดียวกัน แต่ถ้ามีการบ้ายเบี่ยง ถ่วงเวลาการโต้ตอบ ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ร่วมรับผิดชอบต้องพิจารณาให้รอบคอบ และควรปรึกษาผู้บริหารฝ่ายข่าวหรือรายการ ก่อนตัดสินใจเผยแพร่ออกอากาศ ข้อกล่าวหา

๑ ๐ . ๑ ๐)

การรายการข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบันในลักษณะสืบสวนสอบสวนที่รวบรวมข้อมูลหลักฐานครบถ้วน และ พิสูจน์ได้จริง ควร มี ฝ่ายกฎหมายขององค์การเข้าร่วมพิจารณาด้วย และ เมื่อผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ร่วมรับผิดชอบพิจารณารอบคอบแล้วว่าการเปิดเผยโดยการเผยแพร่ออกอากาศเป็นการ ปกป้องผลประโยชน์ของสาธารณะ ก็อาจเผยแพร่ออกอากาศโดยไม่ต้องรอให้มีการโต้ตอบ แต่ควร ได้รับ การ อนุมัติ จาก ผู้บริหาร ฝ่ายข่าว หรือ รายการ ก่อน ถ้า ฝ่ายถูกกล่าวหา รู้ และ ขอ โต้ตอบ ก่อน ออกอากาศ โดยพยายามใช้อำนาจอิทธิพลแทรกแซงกองบรรณาธิการหรือข่มขู่พยาน หรืออาจขออำนาจศาลเพื่อชะงักการออกอากาศอย่างไม่ต้องการให้ข้อเท็จจริงปรากฏต่อสาธารณะ ในกรณีเช่นนี้ ก่อนตัดสินใจเผยแพร่ออกอากาศ ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบต้องหารือฝ่ายกฎหมายเพื่อตรวจสอบความพร้อมที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงในศาล

ความปลอดภัยของผู้ร่วมรายการ

แนวทางปฏิบัติ

๑๐.๑๒) การเชิญบุคคลเข้าร่วมในรายการใดก็ตามต้องมีการประเมินความเสี่ยง และควรแจ้งให้ผู้ร่วมรายการรับทราบถึงความเสี่ยงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยทางร่างกายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อ

ม ำ ร้ ว ม ร ำ ย ก ำ ร

และจะรอบคอบยิ่งขึ้นถ้าผู้ปฏิบัติงานสามารถขอให้ผู้ร่วมรายการยืนยันยอมรับความเสี่ยงเป็นลายลักษณ์อักษร ที่ลงนามรับทราบไว้เป็นหลักฐานเพื่อมีการฟ้องร้องภายหลัง

๑๐.๑๓) ผู้ปฏิบัติงานที่ร่วมรับผิดชอบในรายการต้องระมัดระวังการใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือในการผลิตรายการหรือการออกอากาศสด เพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้ร่วมรายการ

การบันทึกเทป และ การหาหลักฐานแบบลับ

รูปแบบหรือวิธีการบันทึกเทปแบบลับ

(๑) การใช้กล้องหรือไมโครโฟนบันทึกภาพหรือเสียงโดยผู้ถูกบันทึกภาพ หรือเสียงไม่รู้ตัว

(๒) การใช้เลนส์ระยะไกล กล้องขนาดจิ๋ว กล้องถ่ายภาพในโทรศัพท์มือถือ เครื่องบันทึกเสียง โดยหลบซ่อนหรือโดยไม่แจ้งให้ผู้ถูกบันทึกภาพหรือเสียง รู้ตัว

(๓) การจงใจบันทึกภาพหรือเสียงต่อไป แต่สร้างทำเป็นว่าได้ยุติการบันทึกแล้ว การบันทึกเทป และ การหาหลักฐานแบบลับ ควรเป็นวิธีการสุดท้าย เพราะหากทำผิดหลักการหรือทำอย่างพร่ำเพรื่อ อาจทำให้น้ำหนักของข่าวหรือรายการเบาลง จนถึงขั้นขาดความน่าเชื่อถือ

แนวทางปฏิบัติ

๑๐.๑๔) เมื่อผู้ผลิตรายการไม่ว่าจะเป็นรายการข่าว เหตุการณ์ปัจจุบัน หรือรายการบันเทิง หรือนักข่าว วางแผนการทำรายการ โดยใช้วิธีการบันทึกเสียง หรือบันทึกภาพแบบลับ จะต้องขออนุมัติแผนงานจากผู้บริหารฝ่ายข่าวหรือรายการก่อน เพื่อยืนยันว่า ผลประโยชน์สาธารณะมีน้ำหนักมากพอที่จะดำเนินการหาข้อมูลแบบลับ และเมื่อผลิตรายการแล้ว ก่อนออกอากาศครั้งแรกรวมทั้งหากมีการออกอากาศซ้ำก็ต้องขออนุมัติตามข้างต้น

๑๐.๑๕) การแอบบันทึกเสียงหรือเทปโทรทัศน์แบบลับ จะกระทำใ้ภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้

(๑) การทำข่าวแบบสืบสวนสอบสวน เพื่อเปิดโปงสิ่งที่ประชาชนมีสิทธิรับรู้

(๒) การรายงานทางวิทยาศาสตร์ การรายงานพฤติกรรมทางสังคม การรายงานเพื่อปกป้องสิทธิผู้บริโภคถ้าใช้วิธีการบันทึกเทปอย่างเปิดเผย จะไม่ได้ข้อมูลตามข้อเท็จจริง

๑๐.๑๖) สำหรับรายการที่ไม่ใช่ข่าวหรือเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่นรายการสารคดี บันทึก หรือรายการตลก หากมีความจำเป็นต้องบันทึกเทปแบบลับ เพื่อให้ได้บรรยากาศตามเนื้อหา ก่อนนำไปออกอากาศผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบการผลิตรายการควรขอความเห็นชอบจากบุคคลที่ถูกรับบันทึกเทปดังกล่าวโดยเฉพาะบุคคลที่โดดเด่นในเทปนั้น และต้องพรางภาพบุคคลอื่นที่อยู่ในเทปภาพที่บันทึกไว้

๑๐.๑๗) การแอบบันทึกเทปในรายการข่าวและเหตุการณ์จริง นักข่าวหรือผู้รายงานต้องสามารถให้เหตุผลว่าผลประโยชน์ที่จะเกิดต่อสาธารณะมีน้ำหนักมากพอที่จะใช้วิธีกา

รบันทึกเทปแบบลับ ทั้งในที่รโหฐาน หรือในสถานที่ให้บริการรักษาพยาบาลคนไข้ หรือการบันทึกภาพ และ/หรือเสียงของผู้ที่ตกอยู่ในภาวะโศกเศร้า เครียด ทั้งในที่รโหฐานหรือในที่สาธารณะ

๑๐.๑๘) ก่อนการเผยแพร่ออกอากาศภาพหรือเสียงที่บันทึกโดยไม่แจ้งผู้ร่วมรายการล่วงหน้า ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบการผลิต หรือการเผยแพร่รายการ ต้องขออนุมัติจากผู้บริหารฝ่ายข่าวหรือรายการ

๑๐.๑๙) ถ้าผู้ถูกบันทึกเทปแบบลับรู้ตัว และขอให้ยุติการบันทึกหรือขอให้ทำลายเทปนั้น ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบต้องปฏิบัติตามคำขอ

๑๐.๒๐) โดยสรุป การขออนุมัติในการบันทึกเทปแบบลับ มีสองระดับ คือระดับแรกขออนุมัติแผนการบันทึกภาพหรือเสียงแบบลับ ระดับสองคือขออนุมัติการนำเผยแพร่ออกอากาศ ผู้บริหารที่มีอำนาจอนุมัติควรเก็บเอกสารใบคำขอและเหตุผลของการขออนุมัติเพื่อการตรวจสอบใน ภายหลัง และเพื่อใช้เป็น ข้อมูล ทบทวน ใน ระดับ นโยบาย ต่อไป ทั้งนี้ไม่ว่าคำขอนั้นจะได้รับการอนุมัติหรือไม่ก็ตาม

การบันทึกเสียงสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

แนวทางปฏิบัติ

๑๐.๒๑) ก่อนเริ่มการบันทึกเทป ต้องแจ้งให้บุคคลที่โทรศัพท์ไปหาทราบว่าจะมีการบันทึกเทปเสียงเพื่อออกอากาศ หรือเพื่อเก็บเป็นข้อมูล แต่อาจจะมีการกรณีที่ไม่มีแจ้งให้ทราบก่อนการบันทึกเทปเสียงแบบลับ ทั้งนี้ต้องเป็นตามหลักการในเรื่องการบันทึกเทปแบบลับและการออกอากาศ ที่กล่าวแล้วข้างต้น

๑๐.๒๒) ควรขออนุญาตจากเจ้าของสถานที่ หรือผู้รับผิดชอบดูแล เมื่อต้องการบันทึกเทปภาพหรือเสียงในสถานที่สาธารณะ หรือสถานที่ส่วนบุคคล และแม้ว่าจะได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการแล้ว ถ้าผู้ให้อนุญาตเกิดเปลี่ยนใจให้ยุติการบันทึกเทป ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ต้องปฏิบัติตาม

การเผยแพร่ออกอากาศเทปแบบลึกลับบันทึก ที่ส่งมาจากแหล่งข่าวภายนอก

แนวทางปฏิบัติ

๑๐.๒๓) ไม่ควรเผยแพร่ออกอากาศเทปที่บันทึกแบบลับโดยบุคคลภายนอกหรือจากแหล่งข่าวอื่น ที่ไม่มีผู้ผลิตรายการขององค์กร ร่วมอยู่ในการบันทึกนั้น

๑๐.๒๔) หากจำเป็นต้องใช้เทปลับที่บุคคลภายนอกส่งมา ต้องผ่านการตรวจสอบมาตรฐานตามข้อกำหนดทุกอย่างขององค์กร และต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารด้านข่าวหรือรายการที่เกี่ยวข้อง ก่อนการเผยแพร่ออกอากาศ

๑๐.๒๕) การบันทึกข้อมูล ภาพหรือเสียง เพื่อใช้อ้างอิงในการผลิตรายการ และเพื่อใช้ปกป้องตนเมื่อถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียน ผู้ปฏิบัติงานที่ดำเนินการบันทึกดังกล่าว ต้องดูแลรับผิดชอบไม่ให้เทปดังกล่าวถูก

นำไปเผยแพร่ออกอากาศ แต่หากจำเป็น ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบต้องขออนุมัติจากผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องให้ผู้ที่ถูกบันทึกเทปนั้น ให้ความยินยอม ก่อนการนำไปเผยแพร่ออกอากาศ

การคัดกรองเพื่อขอสัมภาษณ์

การหาข้อมูลแบบคัดกรอง ดักหน้าดักหลัง ควรเป็นทางเลือกสุดท้าย เมื่อวิธีอื่นๆ ไม่ได้ผล แต่ก็มิได้ห้ามปรามหากมีความจำเป็นในการผลิตรายการ

แนวทางปฏิบัติ

๑๐.๒๖) ควรหลีกเลี่ยงวิธีการกลุ่มรวม คัดกรอง เพื่อสัมภาษณ์บุคคลสาธารณะ รวมทั้ง การ แหย่ ชิง ก้น ตั้ง คํา ถา ม หรือ การ กระ ทำ ใด ที่ทำให้บุคคลที่เป็นแหล่งข่าวต้องตกอยู่ภายใต้ภาวะกดดันมากเกินไป

๑๐.๒๗) อาจหาวิธีเลี่ยงด้วยการนัดหมายเพื่อสัมภาษณ์โดยเฉพาะ หรือแยกจากการทำงานร่วมหรือพร้อมกับสื่อมวลชนอื่น

ข้อ ๑๑. แนวทางปฏิบัติในการรายงานข่าวอาชญากรรมหรือพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสาธารณะ
การนำเสนอเหตุร้ายแรงที่มีผลกระทบต่อบุคคลและสังคม

ในการรายงานข่าวอาชญากรรมหรือพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสาธารณชน ผู้ปฏิบัติงานต้องรายงานข้อเท็จจริงพร้อมด้วยบริบทอันเป็นข้อมูลเชิงลึกและรอบด้านของข่าวนั้นด้วย แต่ต้องไม่ทำให้ผู้ชมผู้ฟังเกิดความตื่นตระหนกอย่างเกินกว่าเหตุ หรือไม่ทำให้ผู้ชมผู้ฟังมีความรู้สึกที่ทุกคนเป็นเหยื่อของอาชญากรรม

แนวทางปฏิบัติ

๑๑.๑) รายงานทั้งข้อเท็จจริง และบริบท หรือเหตุการณ์แวดล้อม

๑๑.๒) สร้างความสมดุลระหว่างสิทธิในการรับรู้ของประชาชน และสิทธิส่วนบุคคลของเหยื่ออาชญากรรม

๑๑.๓) ระมัดระวังในการรายงานหรือการเสนอรายการที่เปิดเผยเทคนิค หรือให้รายละเอียดขั้นตอนในการก่ออาชญากรรม เพื่อมิให้นำไปสู่การเลียนแบบพฤติกรรม

๑๑.๔) ไม่ควรสัมภาษณ์อาชญากร หรือผู้ที่มีพฤติกรรมเป็นอาชญากร แต่ ถ้ามีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ ควรขออนุมัติจากผู้บริหารฝ่ายข่าวหรือรายการก่อน และแม้ได้รับการอนุมัติแล้วก็ต้องระมัดระวังไม่ให้เนื้อหาการสัมภาษณ์ส่อไปในทางสร้างความโดดเด่น ความชื่นชอบในอาชญากร ไม่เสนอเนื้อหาทางเทคนิคหรือขั้นตอนกระบวนการของการกระทำผิดที่ อาจ ทำให้ เกิด พฤติกรรม การ เลียน แบบ และไม่นำเสนอให้เห็นเป็นการแทรกแซงหรือลบล้างกระบวนการยุติธรรม

๑ . ๑ . ๕)

ไม่สัมภาษณ์ผู้มีความผิดต้องโทษโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเรือนจำและไม่สัมภาษณ์นักโทษที่หลบหนีจากเรือนจำ แต่หากจำเป็น ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารฝ่ายข่าวหรือรายการก่อน

๑๑.๖) การสัมภาษณ์พยาน หรือบุคคลที่อาจเป็นพยาน ผู้ต้องหา พนักงานสืบสวน ต้องระมัดระวังไม่ให้ส่อไปในทางเข้าไปสอบสวนหรือแทรกแซงการไต่สวนและกระบวนการยุติธรรม

๑๑.๗) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลเกี่ยวกับรายงานข่าวอาชญากรรม หรือการไต่สวนคดี

๑๑.๘) ไม่สร้างแรงกดดันหรือ ความอับอายแก่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นญาติพี่น้องของ ผู้ถูกกล่าวหา และไม่เหมารวมโดยรู้หลักฐานว่าญาติพี่น้องของผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย รู้เห็นเป็นใจหรือมีความผิดด้วย

การรายงาน หรือ นำเสนอเนื้อหาที่อาจกระทบกระเทือนจิตใจ

ภารกิจของสื่อมวลชนคือมุ่งสะท้อนภาพความเป็นจริงรอบตัว รอบโลก ซึ่งบางครั้งสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในโลกไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือเป็นฝีมือมนุษย์ อาจเป็นเรื่องที่ไม่น่าดูไม่น่าฟัง ดังนั้นการสะท้อนภาพความเป็นจริงดังกล่าว ผู้สื่อข่าว ผู้รายงาน และช่างภาพจะต้องซั้งน้ำหนักระหว่าง สิทธิในการแสดงออก สิทธิในการรับรู้ข่าวสาร และหน้าที่ของสื่อมวลชนที่จะต้องปกป้องผู้ที่อ่อนแอ

แนวทางปฏิบัติ

เมื่อใดก็ตามที่ต้องรายงานหรือนำเสนอเนื้อหาที่อาจกระทบกระเทือนจิตใจของผู้ชมผู้ฟังบางกลุ่ม สิ่งที่ผู้ปฏิบัติงาน พึงดำเนินการ คือ

๑๑.๕) ต้องพิสูจน์ได้ว่า จุดมุ่งหมายสำคัญในการนำเสนอข้อมูล คือ เพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ

๑๑.๑๐) การนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการตีตรา ทุบทุหรือ การเสพยา พฤติกรรมอันธพาล ต้องระมัดระวัง ไม่ให้ส่อไปในทางสนับสนุน ไม่ทำให้เห็นว่าเป็นเรื่อง โก้เก๋ ทั้งต้องไม่มีรายละเอียดที่ชักนำไปเกิดพฤติกรรมการเลียนแบบ

การนำเสนอเหตุการณ์โศกนาฏกรรม

เหตุเศร้าสลดของสังคม เช่นการเสียชีวิตของบุคคลสำคัญ หรือเหตุโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่ เช่น แผ่นดินไหว สึนามิ น้ำท่วม รถไฟชนกัน เครื่องบินตก การก่อการร้ายครั้งใหญ่ ที่มีผู้คนตายหรือบาดเจ็บจำนวนมาก ฯลฯ ผู้รับผิดชอบการผลิตและการเผยแพร่สื่อขององค์กร ต้องทบทวนผังรายการและเนื้อหาว่าเหมาะสมกับบรรยากาศในขณะนั้นหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

๑๑.๑๑) เมื่อเกิดโศกนาฏกรรมที่ใกล้ตัว หรือกระทบกระเทือนจิตใจผู้ชมผู้ฟัง สถานีอาจต้องระงับการออกอากาศรายการประเภทบันเทิง ชิงโชค ตกตลก เสียคดีล้อเลียน ออกจากผังรายการชั่วคราว

เพื่อไม่ให้กระทบความรู้สึกของประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งอาจมีความรู้สึกหรือมีส่วนร่วมในความเศร้าสลดจากเหตุการณ์

๑๑.๑๒) อาจต้องจัดผังรายการรำลึกเมื่อถึงโอกาสครบรอบปีของเหตุเศร้าสลดที่สำคัญ

๑๑.๑๓) ไม่ควรเสนอรายการบันเทิงในลำดับก่อนหรือหลังรายการรำลึกถึงเหตุเศร้าสลด

ข้อ ๑๒. แนวทางปฏิบัติในการนำเสนอเหตุการณ์และเนื้อหาการเมืองและนโยบายสาธารณะ

สื่อมวลชนเพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องปลอดจากการเมือง เป็นกลาง ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด รายงานข่าวพรรคการเมือง กลุ่มการเมืองอย่างสมดุล ให้พื้นที่แก่กลุ่มความคิด ความเชื่อทางการเมืองที่แตกต่าง เสนอข่าวสารเพื่อให้ประชาชนรับรู้ และติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และนักการเมือง เปิดโอกาสให้พรรคฝ่ายค้านไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ ได้มีโอกาสแสดงทัศนะในวาระและสัดส่วนที่สมดุล

แนวทางปฏิบัติ

๑ ๒ . ๑) เพื่อไม่ให้ผู้ชม ผู้ฟัง สามารถติดตามและเข้าใจประเด็นความขัดแย้งทางการเมืองหรือนโยบายสาธารณะ ได้ง่ายและดีขึ้น ผู้รายงาน ผู้เสนอรายการข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน ควรนำเสนอที่มาที่ไป และความหมายของเหตุการณ์ หรือประเด็นอย่าง ชัด irect ต่อ ชัด irect ไม่ ล้ำ เียง หรือ ฝัก ใฝ่ ฝ่าย ใด ไม่แสดงหรือแทรกความคิดเห็นส่วนตัวของผู้รายงานหรือผู้นำเสนอ

๑๒.๒) ผู้ปฏิบัติงานต้องไม่กระทำ หรือ ไม่ยอมให้ถูกใช้ เป็น เครื่องมือ หรือ ไม่เข้าร่วมในกิจกรรมการณรงค์ทางการเมืองของกลุ่มหรือพรรคการเมืองใด รวมทั้งกลุ่มอุดมการณ์ กลุ่มผลประโยชน์ และ กลุ่มกดดันทางการเมือง

๑๒.๓) ระมัดระวังการเชิญนักการเมืองเข้าร่วมรายการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเมือง เช่น รายการทำอาหาร ทำสวน รายการทางศิลปะ รายการบันเทิง รวมถึงการปรากฏตัวนอกสถานที่ หรือ การถ่ายทอดสด การเข้าร่วมกิจกรรม ในชุมชนของนักการเมือง เพราะอาจเป็นการสร้างความได้เปรียบทางการเมือง โดยเฉพาะในช่วงเวลาการหาเสียงเลือกตั้ง

๑ ๒ . ๒)

นักข่าวหรือผู้ผลิตรายการต้องพร้อมเสมอในการแสดงเหตุผลในการเลือกประเด็นข่าวและเนื้อหาสาระในข่าว ตามข้อบังคับจริยธรรมวิชาชีพที่มีมาตรฐาน เทียงธรรม ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

๑๒.๕) การตัดสินใจกำหนดประเด็นข่าว

การคัดเลือกข้อมูลหรือบุคคลมาให้ความคิดเห็นในรายการ ต้องคำนึงถึงน้ำหนักและคุณค่าข่าว รวมทั้งการให้โอกาสในการนำเสนอข้อมูลความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน ระหว่างกลุ่มหรือพรรคทางการเมือง ระหว่างประชาชนที่อยู่ในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค

การสัมภาษณ์ทางการเมือง**แนวทางปฏิบัติ**

๑๒.๖) ผู้สัมภาษณ์ต้องมีจุดมุ่งหมายชัดเจนว่าต้องการข้อมูลหรือประเด็นอะไร รูปแบบของรายการจะดำเนินไปอย่างไร ภายใต้บริบททางการเมืองอย่างไร

๑๒.๗) การกำหนดรูปแบบรายการ และประเด็นคำถามต้องหนักแน่นชัดเจน ไม่ละเว้นหรือละเลย คำถามที่ผู้ชมผู้ฟังต้องการรู้คำตอบ

๑

๒

.

๘

)

ไม่ผลิตรายการหรือตั้งคำถามที่ทำให้ผู้ชมผู้ฟังรู้สึกว่าสถานีหรือผู้ดำเนินรายการมีความเกรงใจผู้มีอำนาจทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ

๑๒.๘) ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์หลบเลี่ยงไม่ตอบคำถามตรงๆ ผู้สัมภาษณ์ควรตั้งประเด็นกลับ แล้วถามซ้ำจนได้คำตอบที่ตรงกับคำถาม

๑๒.๑๐) นักข่าวและผู้เสนอรายการต้องให้ความยุติธรรมแก่ผู้ร่วมรายการอย่างเสมอภาค ไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน โดยตั้งคำถามและรุกรไต้แบบเดียวกัน

การเผยแพร่ออกอากาศของผู้นำรัฐบาลและผู้นำพรรคฝ่ายค้าน**แนวทางปฏิบัติ**

๑๒.๑๑) เมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญกับประเทศที่องค์การพิจารณาว่า ควรนำเสนอการประกาศ หรือ แถลงการณ์ของรัฐบาลทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่ออื่นขององค์การ ก็ควรพิจารณาเปิดโอกาสให้ผู้นำฝ่ายค้านมีโอกาสแถลงต่อประชาชนเพื่อแสดงจุดยืนต่อเหตุการณ์สำคัญนั้นด้วย แต่ควรตรวจสอบข้อความที่จะออกอากาศว่าถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐานอื่นๆ ก่อนการเผยแพร่ออกอากาศ

การเผยแพร่ออกอากาศการหาเสียงเลือกตั้ง**แนวทางปฏิบัติ**

๑๒.๑๒) ผู้บริหาร พนักงาน และผู้ปฏิบัติงานการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการขององค์การ ต้องมีความมั่นคงแน่วแน่ต่อความเป็นกลางทางการเมือง ให้ความยุติธรรมเสมอหน้ากับทุกฝ่าย โดยเฉพาะในระหว่างการหาเสียงเลือกตั้ง

๑ ๒ . ๑ ๓) ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง หรือระหว่างการหาเสียงเลือกตั้งทางการเมือง การกำหนดประเด็นและสาระของข่าวหรือรายการ ต้องให้ทุกฝ่ายมีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือเสนอนโยบายอย่างสมดุล และถูกซักถามอย่างเสมอหน้ากันไม่ว่าจะเป็นฝ่ายค้านหรือรัฐบาล

๑๒.๑๔) การให้โอกาสแก่พรรคการเมืองต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน อาจผลิตเป็นรายการเดี่ยวจบ หรือในรายการที่เผยแพร่ออกอากาศเป็นชุดตลอดช่วงการหาเสียงเลือกตั้งก็ได้ แต่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบในการผลิต ต้องมั่นใจว่าในภาพรวมของรายการ ได้ให้ความเท่าเทียมกัน อย่างไม่มีใครได้เปรียบเสียเปรียบ

การรายงานการเลือกตั้งในต่างประเทศ

แนวทางปฏิบัติ

๑๒.๑๕) ควรนำเสนอบริบทและภาวะแวดล้อมทางการเมืองของประเทศนั้นๆ ด้วย โดยเฉพาะในประเด็นความโปร่งใส สิทธิ เสรีภาพของประชาชนที่มีสิทธิลงคะแนน และความเป็นธรรมของกระบวนการเลือกตั้ง

๑๒.๑๖) ควรระมัดระวังประเด็นที่อาจสร้างความได้เปรียบเสียเปรียบ เช่น กำหนดเวลาการออกอากาศที่มีผลในการสร้างความได้เปรียบเสียเปรียบให้แก่คู่แข่งทางการเมืองในประเทศนั้น ๆ โดยเฉพาะประเทศที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่และช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

๑๒.๑๗) พึงปฏิบัติงานอย่างเคารพกฎหมายการเลือกตั้งของประเทศนั้น ๆ

การรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

แนวทางปฏิบัติ

๑๒.๑๘) กรณีองค์การทำการสำรวจและรายงานผลเอง พึงระมัดระวัง ไม่ ให้การเสนอผลการสำรวจความคิดเห็น ถูกตีความได้ว่านักข่าวหรือผู้รายงานมีความคิดเห็นทางการเมืองในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง หรือองค์การต้องการแสดงทัศนะหรือจุดยืนทางการเมือง หรือแทรกแซงทางการเมือง

๑๒.๑๙) ด้วยเหตุที่การสำรวจความคิดเห็นในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นเพียงการศึกษาเพื่อแสดงถึง “ความอาจจะเป็น” ของผลการเลือกตั้ง จึงไม่ควรเน้นการนำเสนอสรุปผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจำนวนหนึ่ง ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นข่าวอันดับแรก แต่อาจนำตัวเลขสรุปผลการสำรวจความคิดเห็นมาประกอบท้ายข่าวที่อาจเป็นข่าวอันดับแรกก็ได้ถ้าหากข่าวนั้นเป็นข่าวใหญ่ที่สุด ณ เวลานั้น

๑ ๒ . ๒ ๐)

ไม่ควรรายงานหรือนำเสนอผลและการตีความผลการสำรวจโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ดำเนินการสำรวจ แต่ควรนำเสนอด้วยการวิเคราะห์และตีความโดยนักข่าวหรือนักวิเคราะห์อิสระที่มีประสบการณ์

๑๒.๒๑) การรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ควรนำเสนอในลักษณะเปรียบเทียบ ผลการสำรวจความคิดเห็นจากหลายหน่วยงาน หรือจากหลายสำนักที่ทำการสำรวจ

๑ ๒ . ๑ ๒ ๒)

ควรทบทวนอย่างรอบคอบก่อนเผยแพร่การรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบางสถาบันที่ตัวเลขสวนกระแสความนิยม

๑ ๒ . ๑ ๒ ๓)

พึงเลือกใช้ภาษาหรือคำพูดในการรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ไม่ทำให้ผู้ชมผู้ฟังเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นว่าจะเป็นจริงดังผลการสำรวจ เช่น ใช้คำว่า “บ่งชี้ว่า” แทนคำว่า “แสดงให้เห็นว่า” หรือ “พิสูจน์ได้ว่า” เพราะสองคำหลังเน้นย้ำเสมือนเป็นความถูกต้องอย่างเป็นจริง

๑๒.๒๔) ควรแจ้งตัวเลขโอกาสความคลาดเคลื่อนของการสำรวจแต่ละสำนัก ทุกครั้งในการรายงานผลการสำรวจ ทางวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์หรือหน้าเว็บไซต์ รวมทั้งสื่ออื่นขององค์กร

๑๒.๒๕) ควรอ้างอิงแหล่งที่มาของผลการสำรวจให้ชัดเจนทุกครั้ง ในการรายงาน

๑ ๒ . ๒ ๖) หากเป็นการสำรวจโดยองค์กร และวันที่เจ้าหน้าที่ออกไปเก็บข้อมูลแล้วเกิดเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อทัศนคติของประชาชน ในการรายงานผลการสำรวจทางสื่อ ผู้รับผิดชอบควรให้ผู้รายงานแจ้งหรือกล่าวถึงเหตุการณ์นั้นด้วย

๑๒.๒๗) การรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ต้องแจ้งวิธีการเก็บข้อมูล จำนวนและลักษณะของผู้ตอบคำถาม หรือ กลุ่มตัวอย่าง ด้วย

๑๒.๒๘) การสำรวจความคิดเห็นโดยการให้ส่งข้อความทางโทรศัพท์ เป็นการ “สุ่มความเห็น” มากกว่าการสำรวจ จึงไม่ควรใช้เป็นข้อมูลจริงจัง หรือไม่ควรสรุปว่าเป็นทัศนคติของประชาชนส่วนใหญ่ ทั้งไม่ควรนำข้อมูลจากการสุ่มความเห็นมานำเสนอเป็นข่าว

๑๒.๒๙) ไม่ควรตีความผลของการสุ่มความเห็นทางอินเทอร์เน็ต หรือการโหวตทางออนไลน์ ต่อประเด็นสำคัญทางการเมืองหรือนโยบายสาธารณะว่าเป็นตัวแทนความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ เพราะไม่มีทางพิสูจน์ได้ว่ามีความเที่ยงตรงตามสภาพความเป็นจริง

ข้อ ๑๓. แนวทางปฏิบัติในการนำเสนอเหตุการณ์ความขัดแย้ง การชุมนุม การประท้วง การจลาจล การปะทะ การปราบปรามที่รุนแรง การก่อการร้าย และ ภาวะสงคราม

การรายงานข่าวความขัดแย้ง

ความขัดแย้ง เป็นเรื่องของความแตกต่างทางความคิด หรือวิธีการ/พฤติกรรม หรือเป้าหมายของการกระทำ ความขัดแย้งถือเป็นเรื่องธรรมดา แต่ถ้าไม่สามารถจัดการความขัดแย้ง ก็อาจนำไปสู่ความรุนแรงได้

แนวทางปฏิบัติ

๑๓.๑) แนวทางปฏิบัติในการทำข่าว เสนอรายงาน หรือผลิตรายการเกี่ยวกับ “ความขัดแย้ง”

(๑)

หลีกเลี่ยงการรายงานความขัดแย้งโดยเสนอเพียงกลุ่มที่มีความขัดแย้งหรือฝ่ายที่ตรงกันข้ามกันเท่านั้น ควรเสนอข้อมูล ความคิดเห็นของฝ่ายอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง

(๒)

หลีกเลี่ยงการนิยามความขัดแย้งโดยอ้างอิงคำพูดของผู้นำกลุ่มที่ขัดแย้งซึ่งเรียกร้องหรือเสนอข้อเสนอเดิมๆ รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้แต่แหล่งข่าวที่เป็นแกนนำกลุ่มความขัดแย้ง โดยพยายามรายงานความคิดเห็น ความต้องการ ข้อเสนอแนะจากประชาชนคนธรรมดาต่อเหตุการณ์ความขัดแย้ง

(๓) หลีกเลี่ยงการรายงานเพียงสิ่งที่ทำให้เห็นแต่ความขัดแย้งแบ่งฝ่าย แต่ควรพยายามตั้งประเด็น หรือคำถามต่อกลุ่มที่ขัดแย้งกันเพื่อให้ค้นหาคำตอบหรือสิ่งที่ประนีประนอมต่อสาธารณะที่กลุ่มซึ่งขัดแย้งกันน่าจะร่วมมือกันได้

(๔)

หลีกเลี่ยงการรายงานที่เน้นย้ำถึงความทุกข์หรือความหวาดกลัวของกลุ่มขัดแย้งเพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ให้ความสำคัญกับความทุกข์ของทุกฝ่าย อย่างเท่าเทียมกัน

(๕) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่รุนแรงและสยดสยอง เช่น การล้างผลาญ โศกนาฏกรรม เพื่ออธิบายสิ่งที่กลุ่มขัดแย้งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกระทำ หรือถูกกระทำ ยกเว้นเป็นการอ้างอิงจากคำพูดของแหล่งข่าว หลีกเลี่ยงการใช้คำที่เร้าอารมณ์และมีความหมายคลุมเครือที่ผู้สื่อข่าว ผู้รายงาน หรือผู้นำเสนอไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน ทั้งในข้อเท็จจริงและความหมายที่แท้จริงของคำที่ใช้ เช่น การลอบสังหาร (assassination) ความหมายคือการฆาตกรรม ผู้นำประเทศ การสังหารหมู่ (massacre) ความหมายคือการจงใจฆ่าประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่ปราศจากอาวุธ การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (genocide) ความหมายคือ การฆ่ากลุ่มคนเชื้อชาติหนึ่งเป็นจำนวนมาก โดยมุ่งหวังที่จะทำลายล้างชาติพันธุ์นั้น ฯลฯ

ทั้งนี้ มิได้หมายความว่าผู้สื่อข่าวต้องรายงานข่าวอย่างลดความรุนแรงตามความเป็นจริง แต่เพียงให้ระมัดระวังในการใช้คำที่มีความหมายรุนแรง โดยใช้ให้ถูกต้องตรงกับเหตุการณ์จริง

(๖) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่เป็นการตัดสิน

หรือแสดงถึงการเลือกเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของผู้สื่อข่าว เช่น ผู้ก่อการร้าย (terrorist) พวกหัวรุนแรง (extremist) ผู้หรือพวกคลั่งลัทธิ (fanatic) โดยให้กล่าวถึงกลุ่มหรือบุคคลอย่างที่เขาเรียกขานตัวเอง

(๓) หลีกเลี่ยงการแทรกความเห็นของผู้รายงานไปในข้อเท็จจริง ยกเว้นเป็นความเห็นของแหล่งข่าว ที่ต้องอ้างถึงในการรายงาน

(๔) หลีกเลี่ยงการรอคอยให้มีข้อเสนอต่อทางออกโดยกลุ่มขัดแย้งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ผู้สื่อข่าวหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ควรสำรวจหาแหล่งข่าวหรือแหล่งข้อมูล ที่เสนอความคิดเห็นเชิงสันติ แล้วนำข้อเสนอที่ได้ไปสอบถามความเห็นจากแกนนำของกลุ่มขัดแย้ง เพื่อรายงานหรือนำเสนอต่อสาธารณะ

(๕) พึงระลึกเสมอว่า ถ้อยคำ ภาพ และเสียง ที่ผู้สื่อข่าวใช้ในการรายงาน เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความเข้าใจให้มาแทนที่ความหวาดกลัว และความเกลียดชังของกลุ่มขัดแย้งและกลุ่มอื่นๆ ในสังคม

การรายงานข่าวการชุมนุม การประท้วง การจลาจล

แนวทางปฏิบัติ

๑๓.๒) ระวังการรายงานจำนวนหรือตัวเลขของผู้ร่วมชุมนุม เพราะยังไม่มีวิธีการใดที่สามารถคำนวณจำนวนผู้ชุมนุมได้อย่างแม่นยำ

๑๓.๓) ถ้ามีหลายแหล่งข่าวที่ให้ตัวเลขหรือจำนวนผู้ชุมนุม อย่างแตกต่างกัน ให้รายงานตัวเลขมากที่สุดและน้อยสุด พร้อมอ้างแหล่งข้อมูลของตัวเลขนั้นๆ

๑๓.๔) ในการชุมนุมขนาดใหญ่ที่นักข่าวซึ่งอยู่มุมหนึ่งของการชุมนุม ย่อมไม่สามารถเห็นและรายงานสถานการณ์ได้อย่างรอบด้าน จึงควรมีวิธีหาข้อมูลที่เชื่อถือได้ในอีกด้านหรือในพื้นที่ที่นักข่าวไม่สามารถเห็นเหตุการณ์ด้วยตัวเอง โดยพยายามรายงานตามสภาพความเป็นจริงของการทำงาน และให้ภาพกว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้

๑๓.๕) ไม่ควรรายงานแบบคาดคะเนสถานการณ์ล่วงหน้าก่อนเหตุการณ์จะเกิดขึ้น เพราะอาจจะเป็นการหนุนส่งให้เกิดเหตุร้าย หรือเหตุรุนแรงมากขึ้น

๑๓.๖) ควรแจกแจงบริบทและภูมิหลังของเหตุการณ์ และควรวิเคราะห์อย่างไม่เข้าข้างฝ่ายใด ด้วยการสะท้อนความคิดเห็นที่หลากหลาย

๑๓.๗) ระลึกเสมอว่าท่าทีกิริยาในการรายงานข่าวและเนื้อหาสาระมีความสำคัญเท่าๆกัน โดยน้ำเสียงและกิริยาในการรายงาน ต้องมีความเหมาะสม สุขุม ไม่สร้างบรรยากาศเกินจริง

๑๓.๘) ผู้ปฏิบัติงานต้องถอนตัวออกจากบริเวณชุมนุมทันที หากการทำข่าวหรือการรายงานจากในพื้นที่การชุมนุม ไปมีส่วนทำให้ผู้ชุมนุมต้องการแสดงออกด้วยอาการที่ฮึกเหิม กร้าวร้าว รุนแรง

๑๓.๙) ควรเชิญนักวิชาการหรือนักวิเคราะห์อิสระมาให้ภาพรวมและบริบทของเหตุการณ์ ประกอบการรายงาน

การรายงานข่าวการปะทะ การปราบปรามที่รุนแรง การก่อการร้าย และภาวะสงคราม

แนวทางปฏิบัติ

๑๓.๑๐) การเปิดให้ประชาชนทั่วไปแสดงความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการปะทะ เหตุรุนแรง การก่อการร้าย ภาวะสงครามนั้น ผู้ปฏิบัติงานต้องถ่วงรอบคอบไม่ปล่อยภาพหรือข้อความที่ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม หรือที่เป็นการระบายอารมณ์มากกว่าการโต้แย้งด้วยเหตุผล

๑๓.๑๑) ต้องระบุแหล่งที่มาหรือต้นตอของข่าวอย่างชัดเจน

๑๓.๑๒) ต้องรายงานอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ ด้วยความถูกต้องเที่ยงตรง และความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งต้องระมัดระวังในการเลือกใช้คำพูดและน้ำเสียงที่ไม่ใส่หรือสอดแทรกอารมณ์ อคติ ค่านิยม ตลอดจนการปรุงแต่งของผู้รายงาน

๑๓.๑๓) การใช้คำเพื่อบ่งชี้ถึงผู้ก่อเหตุ ต้องพยายามให้เป็นไปตามลักษณะการกระทำหรือการก่อเหตุ หลีกเลี่ยงการใช้คำที่เป็นการกล่าวหาหรือการด่วนตัดสิน ในกรณีที่มีชื่อเฉพาะของกลุ่มก็ควรระบุชื่อเฉพาะนั้น พึงหลีกเลี่ยงการใช้ชื่อกลุ่มแบบเหมารวม ที่ส่งผลต่อชื่อเสียงและความรู้สึกของผู้ที่ถูกระบุอย่างเหมารวม

๑๓.๑๔) ในภาวะศึกสงคราม หรือ สถานการณ์รุนแรงที่การรายงานข่าวบางชิ้นจากภาคสนามต้องผ่านการตรวจสอบ หรือการควบคุมเนื้อหาจากฝ่ายเจ้าหน้าที่ ผู้รายงาน หรือ ผู้สื่อข่าวควรแจ้งผู้ชมผู้ฟังให้รู้ถึงข้อจำกัดในการรายงาน และระเบียบข้อบังคับในการรายงาน

ข้อ ๑๔. แนวทางปฏิบัติในการรายงานเหตุหายหน้า อุบัติเหตุขนาดใหญ่ภัยธรรมชาติ ภาวะฉุกเฉิน

๑๔.๑) ให้ความสำคัญกับแหล่งที่มา และ ความถูกต้องของข้อมูล โดยเฉพาะตัวเลขของผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต รวมทั้งความเสียหาย ถ้ามีแหล่งข่าวมากกว่าหนึ่ง และตัวเลขที่ส่งเข้ามาไม่ตรงกัน ต้องบอกตัวเลขที่ประเมินต่ำสุดและสูงสุด ควบคู่กันไป

๑๔.๒) ก่อนการรายงาน ชื่อ ผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ หรือ สูญหาย ควรตรวจสอบว่าเจ้าหน้าที่ได้แจ้งญาติพี่น้องของผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ หรือสูญหายหรือยัง หากยังมีได้แจ้งหรือเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถแจ้งได้ ผู้สื่อข่าว ผู้รายงาน หรือผู้นำเสนอ ต้องรายงานอย่างระมัดระวัง โดยคำนึงถึงความรู้สึกของญาติพี่น้องของผู้ตาย ผู้บาดเจ็บ ผู้สูญหาย ที่ต้องรับรู้ข่าวร้ายทางสื่อมวลชน

๑๔.๓) การรายงานเหตุการณ์รุนแรง เลี่ยงภัย ที่มีการสูญเสียเลือดเนื้อ มีบาดเจ็บ ความเจ็บปวด และความทุกข์ทรมาน ต้องระมัดระวัง และคำนึงถึงอารมณ์และขวัญของผู้ชมผู้ฟัง โดยเฉพาะผู้ชมผู้ฟังที่มีญาติพี่น้องหรือคนรู้จัก ต้องเสียชีวิต หรือตกอยู่ในสภาพบาดเจ็บ ทุกข์ร้อน ทรมาน

ข้อ ๑๕. แนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ การข่มขู่ คุกคาม การจับตัวประกัน การลักพาตัว การจี้เครื่องบิน หรือ ยานพาหนะอื่น
เมื่อเกิดเหตุการณ์ข่มขู่ คุกคาม

แนวทางปฏิบัติ

๑๕.๑) หากองค์การได้รับคำเตือน หรือคำข่มขู่ว่าจะมีการก่อเหตุร้าย โดยการส่งสารมาทางโทรศัพท์ โทรสาร อีเมลล์ เทปบันทึกเสียง จดหมาย หรือข้อความทางโทรศัพท์ ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง ต้องดูแลไม่ให้เกิดการเผยแพร่ออกอากาศคำเตือน คำข่มขู่ คุกคามโดยทันที แต่ต้องส่งเรื่องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานความมั่นคงทราบก่อน

๑ . . . . . ๒)
 ไม่รายงานหรือเสนอรายการที่เปิดเผยข้อมูลที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับความปลอดภัยส่วนบุคคลหรือสถานที่สำคัญ เพราะอาจเป็นการสนับสนุนการโจมตีของกลุ่มก่อเหตุร้าย

๑๕.๓) สื่อมวลชนเป็นสถาบันทางสังคม ที่มีโอกาสถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อส่งคำขู่หลวง จึงเป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อขององค์การ รวมทั้งผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ต้องคัดกรองและแยกแยะข้อมูลต่างๆ ที่เข้ามาอย่างรอบคอบ

เมื่อเกิดเหตุ การจับตัวประกัน การลักพาตัว การจี้เครื่องบิน หรือ ยานพาหนะ อื่น

แนวทางปฏิบัติ

๑ . . . . . ๔)
 รมัดระวังการนำเสนอข้อความหรือภาพที่อาจเป็นช่องทางให้ผู้ก่อเหตุและพรรคพวกมีโอกาสรับรู้ข้อมูลสำคัญ

๑๕.๕) การเผยแพร่ออกอากาศ หรือการรายงานข้อเรียกร้องของผู้ก่อเหตุ ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ ไม่ให้การรายงานกลายเป็นปากเป็นเสียงให้ผู้ก่อเหตุ

๑๕.๖) ไม่ควรสัมภาษณ์ผู้ก่อเหตุ เพื่อการออกอากาศสด

๑๕.๗) ไม่ควรเผยแพร่โดยออกอากาศสดเทปเสียง ภาพ หรือข้อเรียกร้องใดจากผู้ก่อเหตุ โดยไม่ผ่านการตรวจสอบอย่างรอบคอบ รวมทั้งต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารด้านข่าวหรือรายการ ก่อนการเผยแพร่ออกอากาศ

๑๕.๘) การถ่ายทอดสดจากพื้นที่เพื่อรายงานเหตุร้าย เช่น การยึดโรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ราชการ ฯลฯ ต้องออกอากาศผ่านเครื่องหน่วงเวลา เพื่อตัดภาพ และ/หรือเสียงที่ไม่เหมาะสมออกได้ทัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(ศาสตราจารย์ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม)

ประธานกรรมการนโยบาย

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย